

WASA DAGBLAD

Nr 23 Söndagen den 9 juni 2024

ISSN 2954-2448

**Seppo Välinen
fortsätter som
chef för Vasa
stadsteater**

**Kom ihåg att
rösta i dag!**

**Klimat-
förändringen**

**Malax - en
barnvän-
lig kom-
mun**

Vägkyrkor

**HÄR FINNS VI:
vpress.ovh**



Idag bör vi alla rösta i EU-parlamentsvalet

Den 9 juni har medborgare över hela Finland möjlighet att göra sina röster hörda i valet till Europaparlamentet. Detta är inte bara ett val till; det är ett avgörande ögonblick för var och en av oss att forma Europas framtid. Med 15 platser tilldelade Finland i Europaparlamentet är vårt deltagande avgörande för att säkerställa att våra bekymmer och strävanden representeras på den europeiska scenen.

Europeiska unionen, ofta uppfattad som en avlägsen och komplex enhet, har en djupgående inverkan på våra dagliga liv. Från regler som påverkar miljön och konsumenträttigheter till politik om handel, säkerhet och digital integritet, beslut som fattas i Bryssel påverkar varje aspekt av vårt samhälle. Att rösta i detta val innebär att ha en röst i dessa viktiga frågor.

Dessutom är Europaparlamentet den enda direktvalda institutionen inom EU, vilket ger det en unik legitimitet och ansvar. Det är här lagar debatteras och antas, budgetar godkänns och Europeiska kommissionen hålls ansvarig. Genom att rösta utövar vi vår demokratiska rätt och plikt, och säkerställer att denna mäktiga institution speglar de mångfacetterade rösterna och behoven hos alla européer, inklusive oss finländare.

Under de senaste åren har EU ställts inför många utmaningar, från ekonomiska kriser och framväxten av populism till klimatförändringar och den digitala revolutionen. Dessa frågor kräver samordnade svar och visionärt ledarskap. Genom att rösta kan vi stödja kandidater och partier som förespråkar lösningar i linje med våra värderingar och prioriteringar. Oavsett om det handlar om att kämpa för ett grönare Europa, främja social rättvisa eller säkerställa ett starkt dataskydd, kan vår röst dri-

va agendan i den riktning vi tror på.

Dessutom har valdeltagandet i europeiska val historiskt sett varit lägre än i nationella val. Denna apati underminerar parlamentets demokratiska legitimitet och riskerar att lämna viktiga beslut i händerna på en liten, icke-representativ del av befolkningen. Varje röst räknas, och högre deltagande säkerställer en mer korrekt återspeglning av folkviljan. Det är särskilt viktigt för unga människor att rösta, eftersom de politik som beslutas idag kommer att forma deras framtid under årtionden framöver.

Finlands roll i EU är betydande. Våra 15 ledamöter i Europaparlamentet spelar en avgörande roll i att bilda allianser, påverka lagstiftning och försvara våra nationella intressen. Oavsett om det handlar om att förhandla om detaljerna i jordbrukspolitiken som stöder våra bönder eller förespråka regionala utvecklingsfonder som gynnar våra samhällen, känns påverkan från våra ledamöter i hela landet. Att säkerställa att dessa representanter verkligen återspeglar våra åsikter kräver vårt aktiva deltagande i röstningsprocessen.



Photo Supplement - vpress.ovh

Dessutom står EU vid ett vägskil. Med ökande globala spänningar och interna splittringar är behovet av ett enat, sammanhängande och framsynt Europaparlament mer brännande än någonsin. Vårt kollektiva beslut idag kommer att påverka hur EU navigerar i dessa turbulenta vatten och om det kommer att bli starkare och mer motståndskraftigt.

Sammanfattningsvis är det inte bara en medborgerlig plikt att rösta i EU-parlamentsvalet, utan också ett kraftfullt verktyg för att forma Europas framtid och därmed Finlands framtid. Det är en möjlighet att framföra våra bekymmer, förespråka våra värderingar och säkerställa att våra intressen försvaras på den europeiska scenen. På denna valdag, låt oss alla ta en stund för att rösta, med vetskapen att varje röst bidrar till den riktning vi vill att Europa ska ta. Idag har vi makten att göra skillnad. Låt oss använda den klokt.

Så, ta dig till vallokalerna, uppmuntra dina vänner och familj att göra detsamma och delta i denna viktiga demokratiska process. Vår framtid i Europa beror på det.

Malax får erkännande som Barnvänlig kommun!



Strömmingsbådan i Malax. Wikimedia commons, bild: MauriSev Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0

Malax kommun har beviljats det första Barnvänlig kommun-erkännandet av UNICEF Finland. Erkännandet lyfter fram kommunens gedigna arbete med att skapa permanenta och strukturella förändringar som främjar barns rättigheter och välbefinnande.

”Malax har gjort ett fantastiskt jobb”, säger Oona Kareinen, specialsakkunnig på UNICEF Finland. ”De har ökat barns och ungas delaktighet, särskilt i planeringen av olika verksamheter. Dess-

utom har de uppnått utmärkta resultat i att stärka fritidsmöjligheter för alla barn och unga, bland annat genom att stödja fritidsaktiviteter för barn från mindre bemedlade familjer.”

Kommunens arbete med Barnvänlig kommun-modellen inleddes år 2020. Engagemanget har varit starkt från alla håll och kanter.

”Det här är ett otroligt fint erkännande och ett bevis på att målmedvetet arbete ger resultat”, säger Malax fullmäktigeordförande Mikko Ollikainen. ”Jag känner en genuin vilja hos alla att Malax ska vara en barnvänlig kommun, och det skapar framtidstro bland invånarna. Jag vill också tacka Carola Bengs-Lattunen, som en gång initierade frågan

om att Malax skulle bli en Barnvänlig kommun.”

Barnets rättigheter är nu inkluderade i Malax kommunstrategi. Arbetet för barnets rättigheter är synligt och märkbart på alla nivåer i kommunen.

”Det har varit en process som haft stor genomslagskraft i hela kommunen”, säger kommundirektör Jenny Malmsten. Hon lyfter fram att förstärkelsen för barnets rättigheter har ökat bland anställda, förtroendevalda och invånare tack vare aktiv kommunikation. Kommunen har även tagit fram en verktygslåda för barnets rättigheter som stödjer de som arbetar i kommunen. Verktygslådan innehåller information och exempel på hur barn och unga kan höras. Statistik, data och information om barnets

åsikter samlas in och används som stöd i beslutsfattandet och styrningen av kommunens Barnvänligkommun-arbete.

Arbetet har koordinerats av en grupp med representanter från olika sektorer i kommunen, förtroendevalda, ungdomsfullmäktige och tredje sektorn. Sättet att jobba har implementerats i alla kommunens verksamheter.

”Det är fantastiskt roligt att vi har fått erkännandet som Barnvänlig kommun”, säger Sofia Kullberg, bildningsdirektör och ordförande för koordineringsgruppen. ”Jag ser att detta är rätt sätt att arbeta på. Det är viktigt att ha barn och unga med i beslutsprocesserna.”

Erkännandet innebär inte att arbetet för barnets rättigheter är avslutat i Malax. Kommunen förbinder sig att fortsätta utveckla barnvänligheten och genomförandet av barnets rättigheter. Erkännandet gäller i två år (2024–2026).

Detta är en glädjande nyhet för Malax och ett bevis på kommunens starka engagemang för barns rättigheter och välbefinnande. Låt oss hoppas att fler kommuner i Finland inspireras av Malax exempel och tar steget mot att bli Barnvänliga kommuner!

DENNA TIDNING KAN MAN LÄSA VAR SOM HELST



Denna tidning kan man läsa var som helst, som här i Gamla Tallin



Simhallens sommaröppettider gäller 1.6.-1.9, hallen stängd 29.6.-5.8.

Vasa simhalls sommaröppettider träder i kraft 1.6.2024. Simhallen är stängd under sommarveckosluten och helt under servicepausen 29.6.-5.8.

Simhallens sommaröppettider
Simhallen är stängd under sommarveckosluten 1.6.-1.9.
Simhallen är helt stängd under servicepausen

29.6.-5.8.

1.-28.6. och 6.-31.8. Sommaröppettider gäller: www.vasa.fi/asuja-ela/vapaa-aika/liikunta-ja-ulkoilu/uimahalli/kesan-aukioloajat
Avvikande öppettider i juni:

Tor 6.6: Simhallen är stängd från kl. 14.30
Fre 7.6: Simhallen är stängd hela dagen
Mån 10.6.: Simhallen är stängd 6.30-14
Ons 12.6: Simhallen är stängd 6.30-14
Under serviceavbrottet i juli och augusti kommer

mer hallen att renoveras bland annat broarna mellan 50-metersbassängen och vattenreningsutrustningen.
Vaasa.fi

Barnskyddet i Österbotten klarar sig bra i nationell jämförelse

En jämförelse mellan välfärdsområdena som Institutet för hälsa och välfärd gjort visar att omhändertagna barn kan erbjudas mer vård i familjer i Österbotten än institutionsvård. Det är också möjligt att återföra fler omhändertagna barn till sina egna familjer än någon annanstans i landet.

Österbotten har lyckats med familjevården. Enligt välfärdsområdets pressmeddelande har 62 procent av de omhändertagna barnen placerats i familjer. I hela landet är andelen 54 procent. I Österbotten

har familjevårdens andel ökat, medan trenden är nedåtgående i övriga Finland.

Den nya trafikförsäkringslagen träder i kraft 1.6. – genom lagändringen omfattas många nya fordon av trafikförsäkringen

Reformen av trafikförsäkringslagen har godkänts av riksdagen och republikens president stadfäster reformen fredagen den 3.5. Lagen träder i kraft 1.6 och innebär att många tidigare oförsäkrade rörelsehjälpmedel omfattas av försäkringsskyldigheten. Utan försäkring är utrustningen förbjuden.

Från och med juni måste försäkring tecknas för motoriserad utrustning som väger mer än 25 kg eller färdas mer än 25 kilometer i timmen. Sådana enheter inklu-

derar elektriska skotrar, som är populära bland ungdomar och matbud, samt seniorskotrar som hjälper äldre och personer med nedsatt rörlighet. Dessutom är alla elektriska skotrar som hyrs ut försäkrade.

”Lagändringen gäller tusentals olika rörelsehjälpmedel för privat bruk. Det lönar sig för konsumenten att vara försiktig och ta reda på om den egna apparaten omfattas av försäkringsskyldigheten. Det är lätt att teckna sig i det egna försäkringsbolaget, tipsar Janne Jumppanen, direktör för Trafikförsäkringscentralen.

Ett undantag från regel 25 som är lätt att komma ihåg är elassisterade cyklar. Elassisterade cyklar som också kräver trampning för att förflyttas sig och där motorassistenten stängs av när körhastigheten når 25 km/h är undantagna från försäkringsskyldigheten. Dessutom är den högsta

VECKANS KONSTUPPLEVELSE:



Robert Wilhelm Ekman
1808-1873
Landets mest tongivande konstnär i medlet av 1800-talet, anses av många vara målarkonstens fader i Finland.
Misommarbrasa, 1872

tillåtna motoreffekten 250 W. För andra elcyklar fastställs försäkringsskyldigheten på samma sätt som för andra eldrivna förflytningshjälpmedel, dvs. försäkring måste tecknas för apparater som väger mer än 25 kg eller rör sig snabbare än 25 km/h med hjälp av motorn.

Det är förbjudet att köra utan försäkring
För oregistrerade anordningar ska trafikförsäkring gälla under körning – utrustning som står i förvar behövs inte trafikförsäkring. Om det inte finns någon försäkring är enheten förbjuden. En del fordon säljs för terrängbruk, men försäkrade fordon får inte köras ens i ter-

räng utan försäkring.

Att försumma försäkringen är en stor risk, eftersom den som orsakat skadan helt står utan ersättning vid en kollision. Dessutom måste du betala en icke-försäkringsavgift för vårdslöshet.
– Trafikförsäkringen i Finland har ett mer omfattande ersättningsområde än i många andra länder, där den lagstadgade trafikförsäkringen inte ersätter förarens egna skador, säger Antti Tuulensuu, skadeförklarare vid Trafikförsäkringscentralen.

Trafikförsäkringen kan tecknas hos vilket försäkringsbolag som helst. Eftersom försäkringens innehåll fastställs i lag är trafikförsäkringen den-

samma i alla försäkringsbolag.

Trafikförsäkringscentralen

Kuuselas dansverk "Vaikutetut" framförs på Stadsteatern hösten 2024

Dansmästaren Marjo Kuusela tar med sig sitt nya verk "Influenced" till premiären av Julia Stage den 24 oktober 2024. Verket är en dansteaterstudie av mänsklig interaktion och dess effekter. Premiären utforskar frågor som: Vem påverkar och vem? Vad påverkar dig? Vem och var hör du hemma?

”Påverkad” är en djupdykning i relationerna mellan individ och sam-

hälle, där kroppsspråk används för att uttrycka känslor och tankar som ord inte alltid når. Kuusela, som har varit en central gestalt inom finländsk dans sedan 1970-talet, regisserar och koreograferar verket. Hon lyfter fram mänskliga erfarenheter och vardagsdramatik genom dans.

Scenografin är gjord av Maria Antman, som är känd för sin kreativa och insiktsfulla scenografi. Antman besökte senast Vasa stadsteater hösten 2023 med pjäsen "Kaos", och nu tar han med sig sin vision till Kuuselas arbete. Jouni Tapio ansvarar för ljudbilden som hämtar inspiration från folkmusiken. Ljud-

bilden hon har designat kompletterar och fördjupar dansarnas uttryck.

På scenen uppträder teaterns egna dansare Ulla Hyväluoma och Miika Alatupa, vars oribida rörelsespråk ger verket liv. Unga dansare från Vasa samläroanstalt Alma kommer också att vara på plats, vilket ger ny energi och dynamik till föreställningen.

”Impressed” erbjuder tittarna en unik möjlighet att uppleva dansens kraft och dess förmåga att beröra på djupet. Verket ser ut att bli en av höjdpunkterna i kulturlivet i Vasa i höst.

Stadsteatern_ Hös-

liga hälsoproblem hos människor, även om det är sällsynt att bli smittad. För dem som är i riskzonen kan vaccinet vara ett viktigt skydd mot potentiellt allvarliga sjukdomsfall.

Det vanliga vaccinet mot säsongsinfluensa ges senare i höst.

Närmare information om vaccinationstider, tidsbokningar och vaccinationsställen publiceras i början av juni. (Österbottens valkrets)

De, som vet litet mera är De, som läser Wasa Dagblad

Liftens priser förenhetligas: Det blir enklare och tydligare att köpa biljetter

Från och med 1.7.2024 blir Vasaregionens kollektivtrafik Liftis mer enhetlig och kundvänlig. Syftet är att förenkla biljettköp och göra det mer transparent för alla passagerare.

För närvarande varierar priset på en enkelbiljett beroende på betalningsmetod. Till exempel kostar en mo-biljett i Waltti-appen 3,00 €, medan den billigaste biljetten med resekort kostar 1,33 €. Resan kan också betalas med kontaktlös betalning (1,50 €), kontant (2,00 €) eller partnerappar (1,50 € – 3,00 €).

Enligt förslaget ska alla betalningssätt, utom kontanter, betala för en enkelresa i zon A till samma pris i zon A från och med 1.7.2024. I det här fallet är priset 1,70 €. Biljettpriset för kontant betalning höjs till 2,20

euro.

– Vi vill göra prissättningen tydligare och mer kundvänlig, säger Anastasia Backlund, expert på kollektivtrafik. ”Efter ändringen är bussbiljetterna fortfarande de billigaste i Finland.”

Harmoniserade priser: Vuxen A-zon: 1,70 € (alla betalningsmetoder utom kontanter)

Vuxen enkelresa zon A (kontanter): € 2.20

Barn och ungdomar under 17 år: 50% rabatt på vuxenbiljetter

Grupprabatt (minst 10 personer): 30 % rabatt på vuxenbiljetter

Ändringarna träder i kraft 1.7.2024.

Stadskärnan blomstrar när de tomma affärslokaler minskar och nya företag öppnar

Vasa har äntligen vänt! En färsk rapport från Living City Centres visar att livskraften i Vasa centrum har börjat öka. Antalet tomma affärslokaler har minskat dramatiskt och antalet affärer som är öppna på vardagar har ökat jämfört med förra året.

Den glada nyheten placerar Vasa på sjätte plats i en jämförelse av 34 städer! Invånarnas och företagarnas hårda arbete belönas äntligen och Vasas hjärta klappar starkt igen.

Metoden som utvecklats av Levande stadscentrum har följt upp stadscentrumens livskraft sedan 2015. I år deltog 34 städer i undersökningen, och Vasas uppgång till sjätte plats är en betydande prestation.

Vad är hemligheten bakom Vasas framgång? Det är svårt att säga säkert, men flera faktorer

har sannolikt bidragit till denna vändning. Stadens satsningar på att utveckla stadskärnan, kampanjer för att locka nya företag och samarbete med företagarna har sannolikt bidragit på ett betydande sätt.

Universitetens antagningsprov förnyas 2025
ansökan till flera utbildningsområden blir enklare

Från och med år 2025 kommer universitetens antagningsprov att genomgå en betydande förnyelse, vilket gör det enklare för sökande att ansöka till flera utbildningsområden och olika universitet. Då kommer det att finnas nio nationella antagningsprov, med vilka man kan söka till olika utbildningar vid olika universitet. Samtidigt kommer tidsschemat för antagningsproven att anpassas så att de som väljs ut baserat på sina betyg inte längre behöver förbereda sig för eller delta i antagningsprov.

Universitetens rektorsråd UNIFIs utbildningsprorektor har lagt fram ett förslag om ett nytt antagningsprovsystem för universitetens studentantagningar från och med 2025. Förslaget syftar till att minska antalet antagningsprov från cirka 120 till nio. Varje universitetsutbildning bestämmer själv om de ska använda de nationella antagningsproven för sina studentantagningar, och antagningskriterierna publiceras på studieinfo.fi senast i slutet av oktober.

”Många utbildnings-

områden har redan lång erfarenhet av att välja studenter genom gemensamma antagningsprov. Samarbetet kring antagning har visat sig öka utbildningsjämligheten, tillgängligheten till högre utbildning och regional rörlighet,” säger Marja Sutela, ordförande för UNIFIs utbildningsprorektorsnätverk.

Reformens mål är att minska den belastning som sökande upplever och att ge dem en verklig möjlighet att ansöka till flera olika utbildningsområden och universitet. Sökande kommer att kunna ange sex olika alternativ på sina ansökningsblanketter, men i praktiken har det varit omöjligt att förbereda sig för och delta i upp till sex olika antagningsprov. Med reformen kommer universitet att åtgärda denna brist genom att låta sökande ansöka till alla önskade utbildningar med ett enda antagningsprov och se till att inga prov äger rum samtidigt.

Reformen gäller antagningsproven för de utbildningar som ingår i den andra gemensamma ansökningsomgången på våren 2025. De nya nationella antagningsproven kommer att betona de sökandes förmåga att förstå och tillämpa material som ges vid själva provtillfället. Mängden förberedande material kommer att minskas avsevärt och kommer att publiceras endast några dagar före proven, vilket innebär att sökande inte behöver börja förbereda sig innan resultaten från betygsantagningen har tillkännagetts.

Varje av de nio antagningsproven kommer att mäta sådana kunskaper

och färdigheter som är centrala för alla de utbildningsområden som ingår i provet. Vissa antagningsprov kommer också att innehålla specifika avsnitt för vissa områden, där särskilda färdigheter som behövs för dessa utbildningar mäts.

Finlands universitet inledde utvecklingsprojektet för studentantagningar år 2022 på initiativ av UNIFIs utbildningsprorektor. Utkastet till

VECKANS CITAT

Johanna Tuukkanen Redaktör
Erikoislääkäri-tidningen 2/24

Patienten mår inte bra

Social- och hälsovårdsreformen och kriskommunikationen och den politisk-ideologiska lagstiftningsmanövreringen i anslutning till den har flyttat uppmärksamheten från människornas hälso- och sjukvård till servicesystemet och dess problem. Vi hanterar nu olika köer och vi använder deadlines för att följa upp resultatet av vår verksamhet. Det talas (lyckligtvis) om behandlingens effektivitet, men det finns få verktyg för att mäta den. Patienten har blivit ett nödvändigt ont i systemets hjul, en distraktion, och vi lägger enormt mycket tid och resurser på att avvisa patienter. För att citera professor i allmänmedicin Päivi Korhonen: »Vi har skapat ett patientförebyggande system med alla knep i världen«. Diskussionen om patientnähet har blivit liggande i hörnen av seminarierummen, och den organisationsbaserade verksamhetskulturen blomstrar i välfärdsområdena.

EU-VALET

This image is a collage of various election posters for the EU elections. It features several candidates, including Eija-Riitta Korhola (number 22), and various political parties such as SFP, RKP, Perussuomalaiset, and others. The posters include photos, names, and campaign messages in Finnish. There is also a small graphic of the European Union flag (stars on a blue background).

EU-ELECTION

European Parliament Election 2024 - All Candidates

Liberaler

2
Ahtola, Eero, yrittäjä, Vantaa
3
Haapalehto, Jaakko, yhdistelmäajoneuvonkuljettaja, Kankaanpää
4
Karhunen, Marko Eerikki, tuotepäällikkö, Kerava
5
Kivinen, Lassi, avainasiakaspäällikkö, Helsinki
6
Kivirinta, Aki, IT-konsultti, Oulu
7
Korhonen-Low, Mira, kauppatieteiden maisteri, asiantuntija, Helsinki
8
Lampinen, Kimmo, sähköasentaja, Jyväskylä
9
Lehtisalo, Tiia, sairaanhoitaja (AMK), Riihimäki
10
Leinonen, Arne, tuoteomistaja, palvelumuotoilija, Helsinki
11
Lähteenmäki, Laura, projektipäällikkö, IT-insinööri, Lahti
12
Mertala, Tomi, opiskelija, Joensuu
13
Mutenia, Sami, huoltomies, Rovaniemi
14
Mäkipelto, Jussi, diplomi-insinööri, Kaus-tinen
15
Paasonen, Juha, linja-autonkuljettaja, Turku
16
Peltola, Jarmo, projektipäällikkö, Leppä-virta
17
Peltola, Juha-Matti, kirvesmies, Tampere
18
Pihkola, Miika, opiskelija, Lappeenranta
19
Pollari, Visa, ohjelmistokehittäjä, yrittäjä, Espoo
20
Sneitz, Nina, tutkija, filosofian tohtori, Helsingfors
21
Vihervaara, Tommi, johtava asiantuntija, Akaa

Suomen Kristillisdemokraatit (KD) - Krist-demokraterna i Finland (KD) r.p.
22
Korhola, Eija-Riitta, filosofian tohtori, tietokirjailija, Helsinki
23
Heikkinen, Matti, insinööri, tiimipäällikkö, Oulainen
24
Hiippavuori, Katriina, valtiotieteiden maisteri, eduskunta-avustaja, Masku
25
Mönttinen, Ari, terveyskeskuslääkäri, Lohja
26
Pettersson, David, jordbrukare, teologie magister, maanviljelijä, teologian maiste-ri, Pedersöre
27
Puolimatka, Tapio, professori emeritus, Jyväskylä
28
Ruotsala, Aki, yrityspalvelujohtaja, ekono-mi, Seinäjoki
29
Terä, Tommi, toiminnanjohtaja, tradeno-mi, Turku
30
Turunen, Ann-Niina, koulunkäynninohjaa-ja, perhehoitaja, Lappeenranta
31
Visakorpi-Kemppainen, Marika, aluesyytt-äjä, varatuomari, Jyväskylä
Liike Nyt r.p., Rörelse.nu r.p.
32
Lahto, Christa, yritysjohtaja, yrittäjä, Pori
33
Korhonen, Toni, toimitusjohtaja, yrittäjä, Vaasa
34
Luomala, Mikko, väitöskirjatutkija, Espoo
35
Redsven, Petteri, yrittäjä, toimitusjohtaja, Lahti
36
Leponiemi, Johanna, opettaja, muusikko, Oulu
37
Kolhinoja, Inka, merkonomi, urheilija, Vantaa
38
Nummela, Nina, yrittäjä, Vantaa
39
Jaari, Heidi, lentoemäntä, avustustyöntekijä, Helsinki

40
Ilmarinen, Iina, eduskuntaryhmän pääsih-teeri, Master of Laws, Helsinki
41
Taavitsainen, Satu, toiminnanjohtaja, hallintotieteiden maisteri, Mikkeli
Perussuomalaiset r.p., Sannfinländarna r.p.
42
Antikainen, Sanna, sairaanhoitaja, kan-sanedustaja, Outokumpu
43
Ekman, Johanna, vastuullisuusneuvonan-taja, yrittäjä, Orimattila
44
Garedew, Kaisa, kansanedustaja, Jyväskylä
45
Grönroos, Simo, filosofian tohtori, toimin-nanjohtaja, Espoo
46
Heltimoinen, Ilpo, tuotantotekniikan mekaanikko, Lappeenranta
47
Junnila, Vilhelm, kansanedustaja, Naantali
48
Juvonen, Arja, kansanedustaja, geronomi (YAMK), Espoo
49
Kiviranta, Joonas, tekniikan lisensiaatti, Tampere
50
Koponen, Ari, kansanedustaja, Ypäjä
51
Laitinen, Lauri, Perussuomalaisen nuori-son puheenjohtaja, ensihoitajaopiskelija, Lappeenranta
52
Luukkanen, Arto, yliopistolehtori, Järven-pää
53
Makkonen, Teija, valtiosihtööri, sotatieteiden maisteri, Helsinki
54
Niikko, Mika, yrittäjä, Vantaa
55
Peltokangas, Mauri, kansanedustaja, Kokkola
56
Polvinen, Mikko, kansanedustaja, insi-nööri (YAMK), Kuhmo
57
Ruohonen-Lerner, Pirkko, Euroopan parla-mentin jäsen, Helsinki
58



Seppänen, Sara, kansanedustaja, kasva-tustieteiden maisteri, Rovaniemi
59
Tynkkynen, Sebastian, kansanedustaja, Oulu
60
Vallin, Veikko, yrittäjä, Tampere
61
Väätäinen, Nanna, lähihoitaja, ensihoita-jaopiskelija, Kuopio
Vasemmistoliitto r.p., Vänsterförbundet r.p.
62
Aaltonen, Mikko, hallintotieteiden mais-teri, Euroopan unionin alueiden komitean jäsen, Tampere
63
Andersson, Li, kansanedustaja, puolueen puheenjohtaja, riksdagsledamot, parti-ordförande, Turku
64
Bibani, Gashaw, projektipäällikkö, projekt-chef, Vantaa
65
Diop, Paco, varhaiskasvatuksen opettaja, Turku
66
Jokelainen, Jessi, filosofian maisteri, copywriter, Oulu
67
Jussinniemi, Jouni, pääluottamusmies, puolueen 2. varapuheenjohtaja, Pyhäjärvi
68

Kilpeläinen-Tuoma, Piia, opetustoimen ylitarkastaja, Pello
69
Kuivalainen, Maija, ympäristöpolitiikan opiskelija, Joensuu
70
Kyllönen, Merja, kansanedustaja, bioana-lyyttikko, Suomussalmi
71
Käppi, Matleena, opiskelija, luonnontie-ten kandidaatti, Jyväskylä
72
Lindén, Lauri, opiskelija, Tampere
73
Majok, Ajak, taiteilija, Helsinki
74
Mielonen, Joona, elokuvatyöntekijä, apu-laisohjaaja, Kotka
75
Minkkinen, Minna, puolueen 3. va-rapuheenjohtaja, sosiaalityöntekijä, Tampere
76
Nieminen, Riku, näyttelijä, yrittäjä, Hels-inki
77
Pikkarainen, Harri, ylilääkäri, överläkare, Lahti
78
Saramo, Jussi, kansanedustaja, Vantaa
79
Säynevirta, Sami, järjestöpäällikkö, metsätalousinsinööri (AMK), Helsinki
80

Tuominen, Lotta, opiskelija, yrittäjä, Jyväskylä
81
Vuorinen, Pinja, Vasemmistonuorten puheenjohtaja, Helsinki
Totuuspuolue r.p.
82
Alanen, Outi, näyttelijä, ensihoitaja (AMK), Helsinki
Svenska folkpartiet i Finland r.p., Suomen ruotsalainen kansanpuolue r.p.
83
Biaudet, Eva, riksdagsledamot, kansane-dustaja, Helsingfors
84
Borg, Johanna, sjukskötare, sairaanhoitaja, Närpes
85
Broman, Samuel, företagare, jurist, yritt-äjä, juristi, Korsholm
86
Byman, Oscar, specialmedarbetare, eko-nomie magister, erityisavustaja, kauppa-tieteiden maisteri, Kimitoön
87
Bäck, Mira, sjukskötärstuderande, saira-anhoitajaopiskelija, Vasa
88
Cederlöf, Dan, elevhandledare, studeran-de, opinto-ohjaaja, opiskelija, Helsingfors
89
Hagman, Oona, företagare, yrittäjä, Hel-singfors
90
Henriksson, Anna-Maja, undervisningsmi-nister, riksdagsledamot, opetusministeri, kansanedustaja, Jakobstad
91
Hertzberg, Magnus, journalist, pensionär, toimittaja, eläkeläinen, Helsingfors
92
Jern, Mikael, agronom, jordbrukare, agro-nomi, maanviljelijä, Esbo
93
Meinander, Henrik, professor, professori, Helsingfors
94
Möller, Ingrid, studerande, opiskelija, Pargas
95
von Nandelstadh, Wilhelm, företagare, yrittäjä, Sastamala
96
Nilsson, Anton, ministerråd, ministerineu-vos, Mariehamn
97
Pusa, Kalle, IT-konsult, jurist, IT-konsultti, juristi, Helsingfors
98
Sigfrids, Frida, politics magister, riksdagsassistent, valtiotieteiden maisteri, eduskunta-avustaja, Borgå
99

***12* Wasa Dagblad 9.6.2024**

Sjöskog, Niclas, jordbrukare, maanviljelijä, Pedersöre
 100 Ståhle, Julia, socialpolitiskt sakkunnig, sosiaalipolitiikan asiantuntija, Esbo
 101 Westerholm, Anita, rättsnotarie, ministers specialmedarbetare, oikeusnotaari, ministerin erityisavustaja, Raseborg
 102 Wulff, Nicke, rektor, rehtori, Åbo
 Suomen Keskusta r.p., Centern i Finland r.p.
 103 Grönberg, Roosa, eduskunta-avustaja, kauppatieteiden kandidaatti, Helsinki
 104 Heikkilä, Antti, arkkitehti, toimitusjohtaja, Tuusula
 105 Helin, Perttu, filosofian maisteri, erityisopettaja, Turku
 106 Honkonen, Petri, kansanedustaja, filosofian maisteri, Saarijärvi
 107 Häkkinen, Kati, yrittäjä, kirjailija, Mikkel
 108 Jaatinen, Satu, yrittäjä, kauppatieteiden maisteri, Asikkala
 109 Kajan, Venla, maatalous- ja metsätieteiden kandidaatti, Kuopio
 110 Katainen, Elsi, Euroopan parlamentin jäsen, Kuopio
 111 Kaunisto, Timo, toiminnanjohtaja, filosofian tohtori, Hämeenlinna
 112 Koriseva, Piia, yrittäjä, toimittaja, Paimio
 113 Kulmuni, Katri, kansanedustaja, yhteiskuntatieteiden maisteri, Tornio
 114 Lintilä, Mika, kansanedustaja, Toholampi
 115 Paakki, Valtteri, maakuntasuunnittelija, filosofian maisteri, Espoo
 116 Rinne, Petri, metsänhoitaja, toiminnanjohtaja, Sastamala
 117 Roininen, Petri, diplomi-insinööri, toimitusjohtaja, Helsinki
 118 Ronkola, Sami, nuoriso-ohjaaja, muusikko, Kerava
 119 Silander, Marju, toiminnanjohtaja, valtiotieteiden maisteri, Espoo
 120 Soukkio, Joonas, Keskustaopiskelijoiden puheenjohtaja, Tampere
 121

Taskila, Joel, yrittäjä, Oulu
 122 Toppinen, Ira, ekonomi, sivistysjohtaja, Siikalatva
 Suomen Sosialidemokraattinen Puolue -
 123
 124 Airaksinen, Tanja, erityisopettaja, filosofian maisteri, Kuopio
 125 Borg, Patrik, yrittäjä, kehitysjohtaja, Vantaa
 126 Eckermand, Jessy, lagtingsledamot, ungdomsledare, Mariehamn
 127 Elo, Piia, apulaispormestari, valtiotieteiden maisteri, Turku
 128 Guzenina, Maria, kansanedustaja, toimittaja, Espoo
 129 Heinäluoma, Eero, Euroopan parlamentin jäsen, Helsinki
 Heiskanen, Miina-Anniina, kauppatieteiden maisteri, tanssinopettaja (AMK), Oulu
 130 Helin, Sari, yrittäjä, toimittaja, Helsinki
 131 Järvelä, Viivi, väitöskirjatutkija, biofyysikko, Kemi
 132 Kangaskolkka, Emilia, Demarinuorten puheenjohtaja, yhteiskuntatieteiden ylioppilas, Liperi
 133 Kiljunen, Kimmo, kansanedustaja, valtiotieteiden tohtori, Vantaa
 134 Komu, Pekka, liiketoimintakehittäjä, Lahti
 135 Kyllönen, Tiina, nuorisotyöntekijä, omaishoitaja, Kajaani
 136 Kymäläinen, Suna, kansanedustaja, Lappeenranta
 137 Lintonen, Emmi, optikko, optometrismi (AMK), Forssa
 138 Merinen, Ville, kansanedustaja, psykoterapeutti, Pirkkala
 139 Niemi-Laine, Päivi, yhteiskuntasuhteiden johtaja, filosofian maisteri, Helsinki
 140 Perholehto, Pinja, kansanedustaja, Hyvinkää
 141 Qvintus, Dimitri, johtaja, direktör, Helsinki
 142 Rantanen, Piritta, kansanedustaja, sairaanhoitaja, Jämsä
 Suomen Kommunistinen Puolue - Fin-

lands Kommunistiska Parti r.p.
 143 Ekman, Heikki, piirisihtööri, Vantaa
 144 Etto, Joonas, muusikko, Posio
 145 Grönfors, Mervi, varhaiskasvatussihtööri, pääluottamusmies, Tampere
 146 Hollo, Taina, verosihtööri, filosofian maisteri, Sastamala
 147 Kajari, Tarja, peruskoulun opettaja, eläkeläinen, Espoo
 148 Kalliainen, Toni, opiskelija, Joensuu
 149 Karttunen, Jari, pääsihtööri, Vantaa
 150 Kettunen, Jonas, konepuuseppä, Kajaani
 151 Kivistö, Anni, opiskelija, Joensuu
 152 Knuutila, Jarmo, ulkoalueiden hoitaja, siivoaja, Taipalsaari
 153 López Sánchez, Miguel, yliopistonopettaja, Jyväskylä
 154 Mäntysalo, Jiri, koulutus- ja tiedotussihtööri, Vantaa
 155 Packalén, Petra, päätoimittaja, Tampere
 156 Päiväniemi, Juha, raideliikenteen turvamies, piirisihtööri, Seinäjoki
 157 Salminen, Hannu, näyttelijä, eläkeläinen, Helsinki
 158 Sandberg, Tiina, pääsihtööri, Helsinki
 159 Siivonen, Akira, ICT-asentaja, Pori
 160 Sulander, Lauri, koneenasentaja, Nokia
 161 Tapanainen, Bex, seksityöntekijä, Tampere
 162 Taskinen, Liisa, lääkäri, eläkeläinen, Kotka
 Avoin Puolue r.p., Öppna Partiet r.p.
 163 Botty van den Bruele, Thierry, luonnontieteiden kandidaatti, matemaatikko, Espoo
 164 Järvenpää, Kristiina, hammashoitaja, Helsinki
 165 Korhonen, Janne, tutkija, maatalous- ja metsätieteiden tohtori, Helsinki
 166 Leskinen, Seppo, toimittaja, metallimies, Kemi
 167 Liljeström, Patrik, sähköasentaja, Vantaa

168 Malonen, Jarkko, järjestyksenvalvoja, Tammela
 169 Mema, Armando, kirjanpitäjä, Nurmijärvi
 170 Nuotio, Ilkka, eläkeläinen, yrittäjä, Helsinki
 171 Nuotio, Jennifer, työtön, Helsinki
 172 Pennanen, Petrus, filosofian tohtori, puolueen puheenjohtaja, Helsinki
 173 Tuovinen, Jouni, yrittäjä, ohjelmoija, Helsinki
 Vapauden liitto r.p.
 174 Hakkarainen, Teuvo, Euroopan parlamentin jäsen, Viitasaari
 175 Huhtala, Juha, yrittäjä, perhehoitaja, Kouvola
 176 Jukkola, Tuomas, yleislääketieteen erikoislääkäri, Pirkkala
 177 Kauko, Niko Aleksanteri, graafinen suunnittelija, Lahti
 178 Kautio, Kimmo, asiantuntija, Hämeenlinna
 179 Koukkari, Heini, lääkäri, Kempele
 180 Lokka, Junes, yrittäjä, luonnontieteiden kandidaatti, Oulu
 181 Lyytikäinen, Juho, yrittäjä, insinööri, Tuusula
 182 Mäkelä, Rauli, lääkäri, eläkeläinen, Espoo
 183 Olsen, Vanessa, yrittäjä, ekonomi, Helsinki
 184 Peltola, Sakari, maatalousyrittäjä, Pyhtää
 185 Poltto, Jyri, yrittäjä, valmentaja, Kauhava
 186 Saarela, Lauri, oikeustieteen maisteri, luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, Laitila
 187 Strandvik, Susanna, esihenkilö, Helsingfors
 188 Tiihonen, Ossi, yrittäjä, puolueen puheenjohtaja, Lohja
 189 Timonen, Pekka, lääkäri, Kuopio
 190 Tranberg, Heli, tradenomi (YAMK), Rovaniemi
 191 Tyni, Tatu, taikuri, Raasepori
 192 Ulmanen, Maija-Sofia, yhteiskuntatieteid-

***13* Wasa Dagblad 9.6.2024**

en maisteri, filosofian maisteri, Nokia
 193 Valtanen, Niina, yrittäjä, Kokemäki
 Vihreä liitto r.p., Gröna förbundet r.p.,
 Ruona lihttu r.b.
 194 Elfgren, Thomas, rikosyliomisario, eläkeläinen, kriminalöverkommissarie, pensionär, Vantaa
 195 Eteläinen, Unna, opiskelija, Rovaniemi
 196 Harjanne, Atte, diplomi-insinööri, kansanedustaja, Helsinki
 197 Hopsu, Inka, kansanedustaja, luokanopettaja, Espoo
 198 Huff, Shawn, yrittäjä, Helsinki
 199 Huhtamäki, Timo, toimitusjohtaja, verkställe direktör, Master of Business Administration, Helsinki
 200 Ilvonen, Miro, Vihreiden Nuorten ja Opiskelijoiden puheenjohtaja, Helsinki
 201 Jussila, Perttu, viestintäkonsultti, Tampere
 202 Kaimio, Tuire, eläinten kouluttaja, tietokirjailija, djurtränare, fackboksförfattare, Vantaa
 203 Keränen, Silja, diplomi-insinööri, puolueen varapuheenjohtaja, Kajaani
 204 Kousa, Tuuli, viestintäjohtaja, Master of Laws, Helsinki
 205 Liukkonen, Ari-Pekka, urheilija, kehittämisspäällikkö, Jyväskylä
 206 Meriläinen, Rosa, pääsihtööri, Helsinki
 207 Mikkonen, Krista, kansanedustaja, filosofian maisteri, Joensuu
 208 Niinistö, Ville, Euroopan parlamentin jäsen, valtiotieteiden maisteri, Turku
 209 Ohisalo, Maria, kansanedustaja, yhteiskuntatieteiden tohtori, Helsinki
 210 Ratilainen, Niina, kehitysyhteistyön asiantuntija, Euroopan unionin alueiden komitean jäsen, expert i utvecklingsamarbete, medlem i Europeiska unionens regionkommitté, Turku
 211 Sangervo, Julia, psykologi, psykologian maisteri, Tampere
 212 Seppälä, Peppi, energia-asiantuntija, Espoo
 213

Viveväkorva, Susa, varhaiskasvatuksen opettaja, kasvatustieteiden maisteri, småbarnspedagog, pedagogie magister, Oulu
 Kansallinen Kokoomus r.p., Samlingspartiet r.p.
 214 Aaltola, Mika, yhteiskuntatieteiden tohtori, johtaja, Helsinki
 215 Apter, Ted, oikeustieteen maisteri, elinkeinopolitiikan erityisasiantuntija, juris magister, näringspolitisk specialsakkunnig, Helsinki
 216 Kasonen, Mika, ylikonstaapeli, Vantaa
 217 Kaunisto, Ville, kansanedustaja, Bachelor of Arts, Kouvola
 218 Kisner, Susanna, sairaanhoitaja, terveystieteiden maisteri, Oulu
 219 Miala, Maria, viestinnän asiantuntija, Helsinki
 220 Pietikäinen, Sirpa, Euroopan parlamentin jäsen, kauppatieteiden maisteri, Hämeenlinna
 221 Päivärinta, Susanne, yhteiskuntatieteiden maisteri, kansanedustaja, Espoo
 222 Pääkkö, Sakari, talouspoliittinen asiantuntija, valtiotieteiden kandidaatti, Kuopio
 223 Rantala, Henriina, yhteiskuntatieteiden kandidaatti, Kokoomusopiskelijoiden puheenjohtaja, Nurmijärvi
 224 Rautanen, Maria, diplomi-insinööri, yrittäjä, Pori
 225 Rentto, Markku, kauppatieteiden maisteri, yrittäjä, Helsinki
 226 Salla, Aura, valtiotieteiden tohtori, kansanedustaja, Helsinki
 227 Sankelo, Janne, toimitusjohtaja, maatalousyrittäjä, Kauhava
 228 Schulman, Max, agrologi, maanviljelijä, agrolog, jordbrukare, Lohja
 229 Seittenranta, Sauli, lääkäri, Turku
 230 Sipola, Annika, yhteiskuntatieteiden maisteri, yrittäjä, Salla
 231 Toveri, Pekka, kenraalimajuri evp., kansanedustaja, Tuusula
 232 Träskbäck, Jocka, yrittäjä, Lempäälä
 233 Virkkunen, Henna, filosofian lisensiaatti,

EVENEMANG

LMAJOEN MUSIIKKIJUHLAT

ARMII OOPPERA
7.6.-16.6.24
Lilli Paasikivi
musiikkijuhlat.fi

PRIDE-veckan i Vasa och Korsholm 10-16.6.24

<https://www.regnbagsallians.fi/>

VASA AIR SHOW 15.-16.6.

Finlands största flyguppvisning 2024!
Finlands Flygförbunds huvud-flyguppvisning Flyguppvisningen arrangeras av ett team av Vasa Flygklubbs proffs. Vår organisation är redo att göra ditt deltagande framgångsrikt. Finlands Luftfartsförbunds (SIL) årliga huvudflyguppvisning är också flygvapnets, arméns och Gränsbevakningsväsendets huvudflyguppvisning. Flyguppvisningen ordnas i samarbete med Finlands mest erfarna flyguppvisningsarrangörer, som har erfarenhet av att arrangera 20 internationella flyguppvisningar i Finland, Europa och Asien.
<https://vaasaairshow.fi/fi/etusivu>

KALEVALASPELEN detta år i Vasa 27-29.6.2024

FM-tävlingen i friidrott, Kalevaspelen, är ett av de främsta nationella idrottsevenemang i Finland.
<https://kk2024.fi/>

VAASA FOOTBALL CUP

5.-7.7.2024
<https://www.wasafootballcup.com/>

"HERÄTTÄJÄJUHLAT" I VASA 5.-7.7.2024

I sommar arrangeras Vasas andra uppväckelsefestival, hela 60 år efter den senaste händelsen.

Dagarnas motto är "Ge vind i seglen". Festivalområdet ligger mitt i centrum, tillsammans med många hotell och restauranger, vilket gör det enkelt att ta sig runt till fots eller med cykel. I Vasa är du verkligen vid havet, eftersom avståndet från torget till stranden endast är några hundra meter. En lugn kvälls promenad längs stranden, ett besök i lekparken eller utforskande av stadens magnifika kulturutbud kan enkelt göras i omedelbar närhet av festivalområdet.
"Körttiradio" sänder program dygnet runt under dagarna

PÖRTOM HEMBYGDSMUSEUM

Sommarmarknaden söndagen den 7 juli kl 10 -15. Kesämarkkinat sunnuntaina 7.7.2024 klo 10 -15.

På museiområdet finns ett tjugotal försäljare. Museolueella perinteisesti parikymmentä myyntipöytä.
Klimpsoppa från kl 11.00. Klimppisoppa tarjolla klo 11.00 alkaen.
Kaffeservering. Kahvitarjoilu.

TANGOMARKKINAT 40 år

10-14.7.2024
Seinäjoki
<https://www.tangomarkkinat.fi/>

VETERANTRAKTORIDAG I MALAX

Traktorutställning 20.07.2024 kl. 10.00-17.00
i Kråkbacken
<https://malaxveterantraktor.fi/>

LOHTAJAN KIRKKOMUSIIKKIJUHLAT

23-28.7.2024
www.kirkkomusiikkijuhlat.fi

KORSHOLM MUSIC FESTIVAL

Tjuvstart-Varaslähtö-Early Start
23.7.24 kl 19.30
Trefaldighetskyrkan i Vasa
"POHJALAISIA"-stumfilm, Jimi Järvinen orgel
www.korsholmmusicfestival.fi

KORSHOLM MUSIC FESTIVAL

24.7 - 31.7.24
www.korsholmmusicfestival.fi

VAASA FESTIVAL

1-3.8.2024
<https://vaasafestival.fi/>

TOVE TEUVALLA-OPERA

Östermark kyrka .Teuvan kirkko
3.8.24 - 11.8.2024
3.8. jl 18
4.8. kl 15
8.8. kl 19
9.8. kl 19
10.8. kl 15
11.8. kl 14
<https://www.korsholmmusicfestival.fi/tove-teuvalla/operan-tove-teuvalla>

WASA FUTURE FESTIVAL

5-10.8.2024
Wasa Future Festival 2024 kommer att äga rum den 5-10 augusti. Evenemanget samlar kunniga och motiverade personer från näringslivet, universiteten, de regionala beslutsfattande organen och ministerråderna för att fokusera på att lösa problem i Vasa och runt om i Finland. Festivalen täcker teman som sträcker sig från industriella innovationer till kulturella aspekter och erbjuder en plattform för samarbete och problemlösning. Evenemanget kan följas på Wasa Future

Festivals YouTube-kanal.

Wasa Innovation Center Gerbyvägen 18
65230 Vasa
<https://wasafuturefestival.fi/>

VAASAN MARSSI

9.-11.8.2024
Vaasan Kävelyklubi ry/rf
www.vaasanmarssi.fi

KONSTENS NATT- TAITEIDEN YÖ

15.8.2024
Men redan nu kan man börja planera olika evenemang, anmälan för denna har öppnats.

VASA STADSTEATER

12.9.2024 saa ensi-iltansa klassikkomusikaali Cabaret, joka on tarina elämäntähtäjäistä ihmistä vuosien 1929-1930 Berliinin sykkeessä. Nuori amerikkalainen kirjailija Clifford Bradshaw etsii itseään, ihanoi vapaata maailmaa. Englantilainen kabareelaulaja Sally Bowles nauttii asemastaan Kit Kat Klubin rakastettuna päättähtenä. Heidän kohdatessaan käynnistyvä musikaalin tarina.

VAASA LITTFEST

tila - tilistand
13.-17.11.2024
vaasa.fi/litffest

RUSK

19-23.11.24
Jakobstad
Längtans skönhet
Internationell kreativitet den mörkaste tiden på året
ruskfestival.fi

TIKANOJA

ÅRETS KONSTHÄNDELSE I VASA!



EERO JÄRNEFELTS UTSTÄLLNING öppnar den 23.11.24

KLIMATFÖRÄNDRINGEN



Copernicus: Maj 2024 - Varmaste månaden någonsin - 12 heta månader i rad

Jordens feber fortsätter obehagligt. Maj 2024 har utsetts till den varmaste majmånaden någonsin registrerad, enligt Copernicus Climate Change Service (C3S). Denna brännande utveckling är bara det senaste kapitlet i en oroande trend: maj markerar den 12:e månaden i rad där globala temperaturer har slagit rekord.

Dessa nyheter kommer samtidigt med den årliga till decennala prognosen för klimatförutsägelser från Världsmeteorologiska organisationen (WMO) och Storbritanniens meteorologiska kontor. Deras rapport, som släpps samtidigt, målar en oroande bild för den närmaste framtiden. Den förutspår att minst ett av de kommande fem åren troligen kommer att överträffa 2023 och bli det varmaste året någonsin registrerat.

Betydelsen av dessa fynd

Rekordsträckan kan verka chockrande, men för klimatforskare som Carlo Buontempo, direktör för C3S, är det en oundviklig konsekvens av en varmare planet. Även om denna specifika sträcka till slut kommer att ta slut, är den större bilden dystert: det finns inga tecken på att den övergripande trenden vänds. Denna oöverträffade situation belyser vikten av klimatövervakning. De data som samlas in av C3S spelar en avgörande roll för att informera om åtgärder. Ironiskt nog kan dessa "varmaste månader" betraktas som "kalla" i framtiden om vi lyckas drastiskt minska utsläppen av växthusgaser.

En uppmaning till handling

FN:s generalsekreterare António Guterres understryker allvaret i situationen. Han betonar det dystra budskapet som vår planet sänder: rekordhöga temperaturer är en dystert verklighet med allvarliga konsekvenser. Vi befinner oss i en kritisk tidpunkt, betonar Guterres,

och omedelbara åtgärder är av yttersta vikt.

Utöver Rubrikerna: Viktiga data

Den globala genomsnittliga ytlufttemperaturen i maj 2024 var 0,65°C högre än 1991-2020 års medelvärde. Detta markerar den 11:e månaden i rad som överstiger 1,5°C över förindustriella nivåer (sedan juli 2023).

Den globala genomsnittliga temperaturen under de senaste 12 månaderna (juni 2023 - maj 2024) är den högsta som någonsin registrerats: 0,75°C högre än 1991-2020 års medelvärde och svindlande 1,63°C över förindustriella nivåer. Data från Copernicus och WMO-UK Met Office-rapporten kommer att användas för att informera ett stort klimatuttalande av FN:s generalsekreterare Guterres. Detta understryker vikten av vetenskapliga bevis för att driva globala åtgärder mot klimatförändringar.

KLIMATFÖRÄNDRINGEN

Stora städer mycket hetare än omgivande landsbygd – En växande fara med klimatförändringarna



Städer, särskilt stora sådana, blir allt varmare än sina omgivande landsbygdsområden. Detta fenomen, känt som "urban heat island effect" eller "stadens värmeö", innebär att temperaturen i urbana miljöer kan vara betydligt högre än på landsbygden.

Konsekvenserna är allvarliga och kan påverka människors hälsa negativt, bland annat genom att öka risken för hjärt- och kärlsjukdomar, luftvägsproblem och värmeslag. Med klimatförändringarna som hotar vår planet blir problemet med städernas värmeö alltmer akut.

Anledningen till värmeöns är den artificiella infrastrukturen och de mänskliga aktiviteter som präglar städer. Jämfört med landsbygden, som ofta täcks av gräs, grödor, buskar eller skog, har urbana områden en betydligt större andel

asfalterade ytor. Vegetation hjälper till att kyla ner luften, medan asfalt och betong däremot absorberar värme, vilket leder till temperaturökningar. Dessutom bidrar byggnader och smala gator till att fånga värme genom att begränsa luftflödet. Även mänskliga aktiviteter, som uppvärmning av byggnader och bilkörning, ger upphov till ytterligare värme i stadsmiljön.

Sammantaget leder alla dessa faktorer till en urban värmeö-effekt, som är som mest påtaglig under natten. Då kan temperaturen i städer vara upp till 10°C högre än på landsbygden. Detta beror på att värmen som lagrats i byggnader och vägar under dagen avges under natten.

Effekten är särskilt tydlig i större städer. Exempelvis registreras regelbundet temperaturer i centrala London och Paris som är cirka 4°C högre än i omgivande landsbygd på natten. Både dessa städer, liksom många andra runt om i Europa och värl-

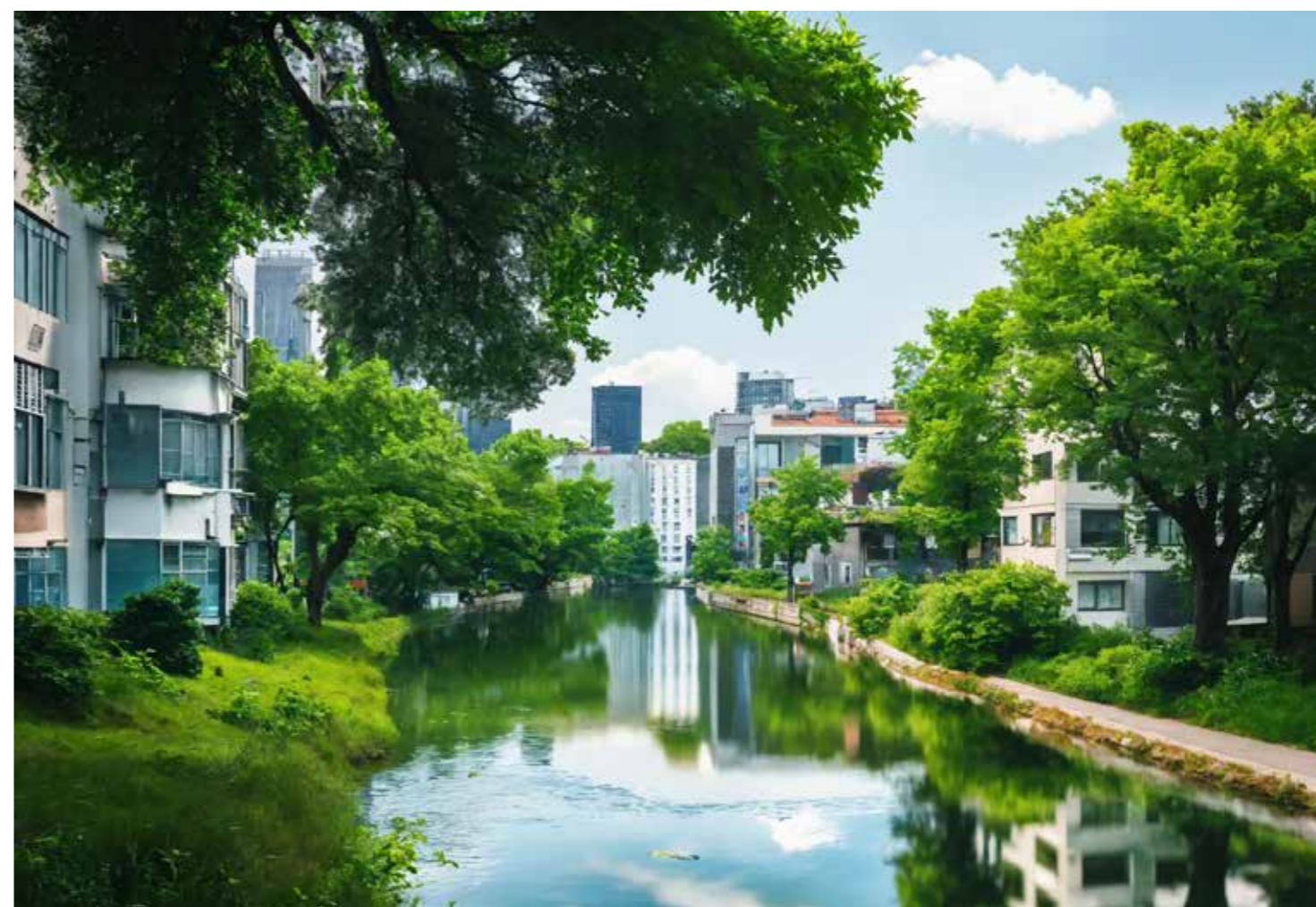
den, upplever värmepåfrestningar som leder till folkhälsoproblem.

För att hantera detta växande problem arbetar stadsplanerare och lokala myndigheter med att utveckla strategier för att minska värmepåfrestningen i städer. Lösningarna kan innefatta att öka andelen så kallad grönbå infrastruktur. Exempel på detta är ökad vegetationsäckning, till exempel genom gröna tak, och mer vattenytor. För att kunna genomföra dessa förändringar behöver man dock först skaffa sig en detaljerad bild över hur temperaturen varierar inom de urbana miljöer som man ansvarar för.

Att hantera städernas värmeö är en viktig del av arbetet för att göra städer mer hållbara och hälsosamma att leva i, särskilt med tanke på de framtida klimatförändringarna. Genom att minska värmepåfrestningen kan vi skapa en bättre livskvalitet för invånarna och samtidigt bidra till en mer hållbar framtid.(KÄLLA: C3S)



Var skulle Du vilja bo?



GYMNASIER

Korsholms gymnasium och Vasa övningsskola bland landets bästa gymnasier.

FNB:s årliga statistik om landets gymnasier publicerades i går. Blans stora gymnasier var Pargas svenska gymnasium bäst och bland de små gymnasiet i Etseri.

Det bästa gymnasiet i våra trakter var Korsholms gymnasium på plats 12 och Vasa övningsskola på plats 14.

Av de 15 bästa stora gymnasierna var 10 svenskspråkiga. Här är listan över stora och små gymnasier:

STORA GYMNASIER

Pargas svenska gymnasium, Parainen

Tampereen yliopiston normaalikoulu, Tampere

Brändö gymnasium, Helsinki

Kyrksläotts gymnasium, Kirkkonummi

Etelä-Tapiolan lukio, Espoo

Gymnasiet Lärkan, Helsinki

Nousiaisten lukio, Nousiainen

Ekenäs gymnasium, Raasepori

Gymnasiet Grankulla samskola, Kauaiainen

Ressun lukio, Helsinki

Katedralskolan i Åbo, Turku

Korsholms gymnasium, Korsholm

Borgå Gymnasium, Porvoo

Vasa övningsskola, Vasa

Porkkalan lukio, Kirkkonummi

Paimion lukio, Paimio

Puolalanmäen lukio, Turku

Turun Suomalaisen Yhteiskoulun lukio, Turku

Haukiputaan lukio, Oulu

Helsingin Suomalainen Yhteiskoulu, Helsinki

Pirkkalan yhteisluukio, Pirkkala

Kuninkaantien lukio, Espoo

Otaniemen lukio, Espoo

Tölö gymnasium, Helsinki

Mäntsälän lukio, Mäntsälä

Oulun normaalikoulu, Oulu

Kastellin lukio, Oulu

Iisalmen lyseo, Iisalmi

Muuramen lukio, Muurame

Kerttulin lukio, Turku

SMÅ GYMNASIER:

Ähtärin lukio, Ähtäri

Kuhmoisten yhtenäiskoulu, Kuhminen

Parikkalan lukio, Parikkala

Helsingin ranskalais-suomalainen koulu, Helsinki

Lovisa Gymnasium, Loviisa

Euran lukio, Eura

Sodankylän lukio, Sodankylä

Padasjoen lukio, Padasjoki

Paltamon lukio, Paltamo

Mynämäen lukio, Mynämäki

Tervolan lukio, Tervola

Pudasjärven lukio, Pudasjärvi

Toholammin lukio, Toholampi

Utsjoen saamelaisluukio, Utsjoki

Helsinge gymnasium, Vantaa

Punkalaitumen lukio, Punkalaidun

Kristinestads gymnasium, Kristiinankaupunki

Mäntyharjun lukio, Mäntyharju

Kurikan lukio, Kurikka

Svenska samskolan i Tammerfors, Tampere

Nakkilan lukio, Nakkila

Posion lukio, Posio

Karis-Billnäs gymnasium, Raasepori

Taivalkosken lukio, Taivalkoski

Topeliusgymnasiet i Nykarleby, Uusikaarlepyy

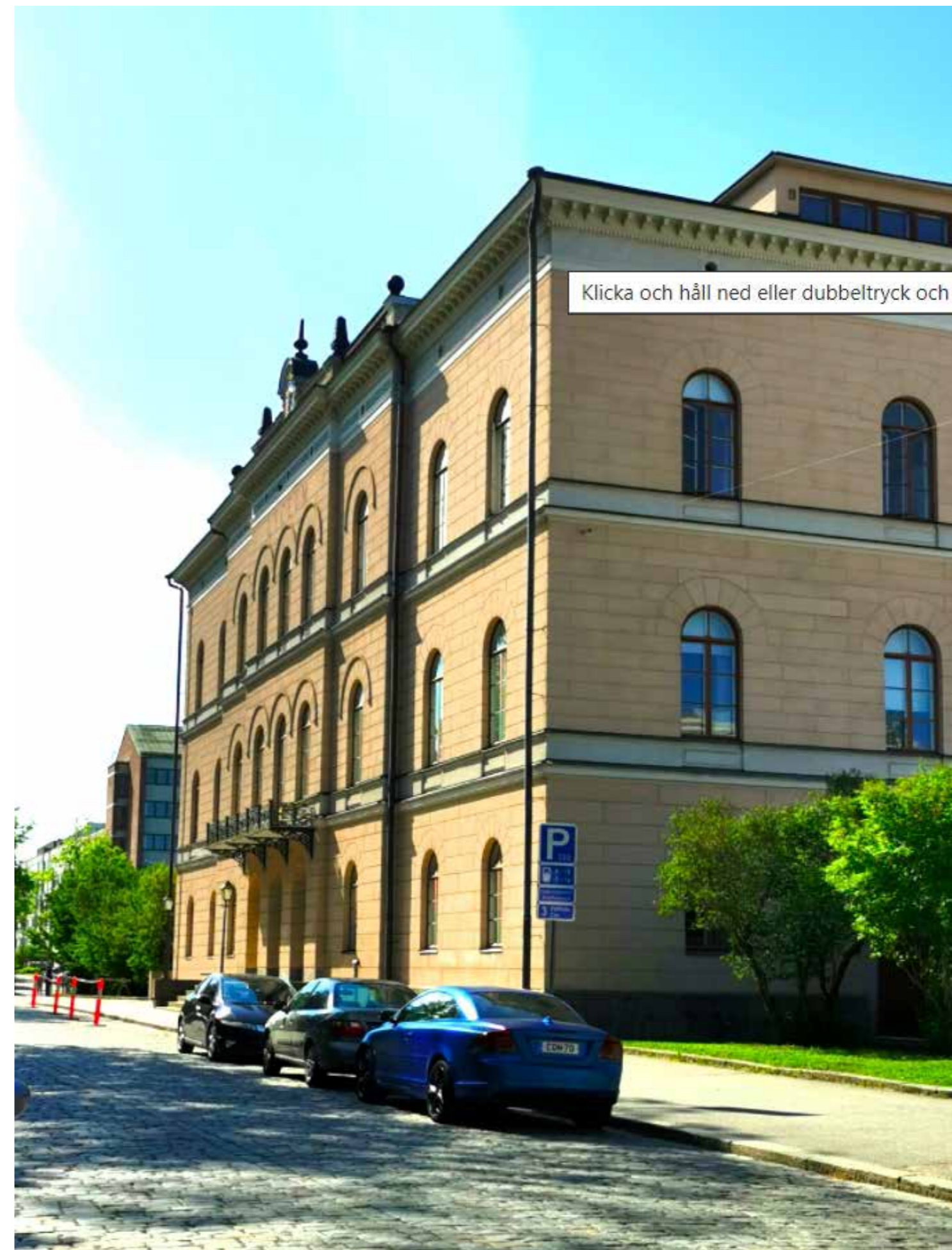
Joroisten lukio, Joroinen

Sysmän Lukio, Sysmä

Pedersöre gymnasium, Pedersöre

Parolan lukio, Hattula

Akaan lukio, Akaa



Vasa Övningsskola, det fjortonde bästa gymnasiet i Finland. Men Korsholms gymnasium var ännu bättre, finns på tolfte plats

Stadsträdgårdsskötsel inomhus förbättrar immunförsvar och hudhälsa

En nyligen publicerad studie har avslöjat att stadsträdgårdsskötsel inomhus kan stärka immunregleringen och diversifiera hudens mikrobiom. Denna studie, ledd av Mika Saarenpää och hans kollegor, undersöker hur odling inomhus i mikrobrik jord kan påverka hälsan positivt, särskilt under vintermånaderna när naturlig exponering för miljöbakterier är låg.

Bakgrund till studien

Studien involverade friska vuxna stadsbor som deltog i inomhusodling. Deltagarna delades in i två grupper: en grupp använde mikrobrik jord medan den andra använde visuellt liknande men mikrobfattig jord. Deltagarna uppmanades att dagligen övervaka, skörda och konsumera de odlade produkterna under en månad.

Viktiga fynd

Ökad mångfald i hudens mikrobiom: Deltagarna som odlade i mikrobrik jord visade en signifikant ökning i mångfalden av hudens mikrobiom. Detta omfattade fem bakteriefyla och en bakterieklass som är viktiga för hudhälsan och immunförsvaret.

Förbättrad immunrespons:

Studien visade en ökning av antiinflammatoriska cytokinen interleukin 10 (IL-10) i blodet hos deltagarna som använde mikrobrik jord. Denna cytokin är viktig för att reglera immunförsvaret och förebygga inflammatoriska sjukdomar.

Inga förändringar i kontrollgruppen:

Deltagarna som använde mikrobfattig jord visade inga signifikanta förändringar i hudens mikrobiom eller cytokinnivåer, vilket betonar betydelsen av mikrobiell mångfald i odlingsjord.

Hög tillfredsställelse och engagemang:

Båda grupperna rapporterade hög tillfredsställelse med odlingsupplevelsen och uttryckte en önskan att fortsätta odla i framtiden. Detta tyder på att inomhusodling är både fördelaktig och njutbar och lätt att integrera i dagliga rutiner.

Hälsoeffekter

Studien stödjer hygien- och biodiversitetshypoteserna, som föreslår att regelbunden exponering för miljöbakterier kan förbättra immunregleringen och minska risken för immunsjukdomar, som allergier. Genom att diversifiera hudens mikrobiom och förbättra immunresponsen kan inomhusodling i stadsmiljöer erbjuda ett förebyggande tillvägagångssätt för dessa hälsoproblem.

Rekommendationer

Baserat på studiens resultat rekommenderar forskarna följande:

Främja inomhusodling:

Uppmuntra odling inomhus året runt i stadsmiljöer för att öka exponeringen för fördelaktiga mikrober och stödja immunhälsan. Detta kan vara särskilt fördelaktigt i förskolor, skolor, kontor och äldreboenden.

Använd mikrobrik jord:

Se till att jorden som används för odling är rik på fördelaktiga mikrober för att maximera hälsoeffekterna. Detta kan uppnås genom att använda komposterad jord eller tillsätta mikrobiella tillskott.

Utbilda om mikrobernas fördelar:

Öka medvetenheten om mikrobernas roll i immunreglering och allmän hälsa. Genom att tillhandahålla information och resurser kan fler motiveras att delta i inomhusodling.

Fortsätt forskning:

Fortsätt att undersöka långsiktiga effekter av inomhusodling på immunhälsan och undersök dess potentiella fördelar för olika befolkningsgrupper, inklusive de med nedsatt immunförsvar.

Slutsatser

Studien visar att stadsträdgårdsskötsel inomhus kan vara ett praktiskt och effektivt sätt att förbättra hälsan genom att diversifiera hudens mikrobiom och stärka immunförsvaret. När fler människor blir medvetna om dessa fördelar kan inomhusodling bli en populär och hälsofrämjande aktivitet i stadsområden.

Original article: Urban indoor gardening enhances immune regulation and diversifies skin microbiota — A placebo-controlled double-blinded intervention study

Mika Saarenpää a b, Marja I. Roslund b, Noora Nurminen c, Riikka Puhakka a, Laura Kummola c, Olli H. Laitinen c, Heikki Hyöty c, Aki Sinkkonen b
<https://doi.org/10.1016/j.envint.2024.108705>





Museerna stängda måndagar och tisdagar

I enlighet med Vasa stads ekonomiska balanseringsprogram kommer stadens museer att vara stängda måndagar och tisdagar från och med juni.

Ändringen träder i kraft den 1 juni 2024.

Museerna i Vasa som berörs av förändringen är:

Österbottens museum

Tikanoja konsthem

Kuntsi museum för modern konst

Gamla Vasa museum

Tidigare har museer bara varit stängda på måndagar, men nu förblir de stängda på tisdagar också. Denna förändring är en del av ett

bredare åtgärdsprogram som syftar till att balansera ekonomin i Vasa stad. Målet är att uppnå besparingar på cirka 40 miljoner euro under åren 2024–2027.

De nya öppettiderna för museerna från onsdag till söndag är följande:

Kuntsi Museum of Modern Art:

10.00 till 17.00

Österbottens museum: 10.00–17.00

Tikanoja konsthem: 10.00–17.00

Gamla Vasa museum: 10.00–17.00

(öppet 1 juni–31 augusti 2024)

Vasa stad beklagar de eventuella olägenheter som de nya öppettiderna kan medföra för boende och besökare och tackar för er förståelse

under åtgärderna för att balansera ekonomin. Museerna välkomnar alla att besöka under öppna dagar och utforska stadens rika kulturarv och konstsamlingar.

Andra museer:

Vasa krigsveteranmuseum:

Sommaröppet 4.6. från tisdag – fredag 10 – 12 och 13 – 14, lördag 10 – 14.

Vasa sjöfartsmuseum:

Öppen 20.5-23.8.2024 mån-fre kl. 11.30-18.00.



Musik i Trefaldighetskyrkan sommaren 2024

Aftonmusik

ons 5.6 kl. 19.30 Trefaldighetskyrkan
Klassisk musik i sommarkvällen. Exploring Bach. Karolin Wargh orgel och Carolina Bjön barockcello.

Aftonmusik

ons 12.6 kl. 19.30 Trefaldighetskyrkan
Klassisk musik i sommarkvällen. Musik för en stund. Mariam Junolainen harpa och Vladimir Reshetko cello.

Aftonmusik

ons 19.6 kl. 19.30 Trefaldighetskyrkan
Klassisk musik i sommarkvällen. Från ringa bäckar till en mäktig flod. Liisa Aaltola orgel.

Aftonmusik

ons 26.6 kl. 19.30 Trefaldighetskyrkan
Klassisk musik i sommarkvällen. Orgelkraft och cellons charm. Seeli Toivio sång, cello och Pauliina Hyry piano, orgel.

Aftonmusik

ons 3.7 kl. 19.30 Trefaldighetskyrkan
Klassisk musik i sommarkvällen. Bach to You. Jouni Somero piano.

Aftonmusik

ons 10.7 kl. 19.30 Trefaldighetskyrkan
Klassisk musik i sommarkvällen. Toner i sommarkvällen. Valtteri Tuomisto sång, piano, orgel och Loviisa Tuomisto orgel, piano, sång.

Aftonmusik

ons 17.7 kl. 19.30 Trefaldighetskyrkan

Kan

Klassisk musik i sommarkvällen. Ung kraft. Albert Sahlström violin, Saima Malmivaara cello och Isabella Pätiälä, piano.

Aftonmusik

tis 23.7 kl. 19.30 Trefaldighetskyrkan
Klassisk musik i sommarkvällen. PPohjalaisia – Stumfilm och orgelimpromvisation. Jimi Järvinen orgel. Arr. I samarbete med Musikfestspelen Korsholm.

Aftonmusik

ons 7.8 kl. 19.30 Trefaldighetskyrkan
Klassisk musik i sommarkvällen. Romantikens vågor. Monica Heikinus sång, Birgitta Forsman orgel och Pertti Ahonen klarinett.

Musik

Källa: Vasa Svenska Församling

Hitta ro på vägen!

Hitta ro på vägen: En titt på Europas vägkyrkor

I århundraden har kyrkor fungerat som platser för tröst och andlig förnyelse för samhällen. Men i det moderna Europa har ett unikt koncept dykt upp: vägkyrkor. Dessa är kyrkor speciellt designade eller anpassade för att välkomna resenärer och erbjuder en fristad för bön, reflektion eller bara en fridfull paus från resan.

Tyskland: Pionjärlationen

Tyskland anses ha fött vägkyrkans koncept. Den första tros ha öppnat för decennier sedan i Baden-Baden och erbjöd en rastplats för trötta resenärer på Autobahn. Dessa Autobahnkapell, som de ibland kallas, har ofta en distinkt arkitektur, vilket skapar ett visuellt slående landmärke längs motorvägen.

Finlands omfattande nätverk

Finland har tagit emot vägkyrkans koncept med anmärkningsvärd entusi-asm. Med över 200 vägkyrkor utspridda över landet erbjuder de en fristad för resenärer, särskilt under sommarmånaderna. Medan vissa stänger under vintern, förblir några dedikerade öppna året runt och erbjuder en varm och välkomnande plats för alla.

Utöver gränserna: Vägkyrkor blir vanligare

Medan Tyskland och Finland har de mest etablerade nätverken, vinner konceptet med vägkyrkor gradvis mark i andra europeiska länder. Österrike, Ungern och Nederländerna är bara några få exempel där du kan hitta dessa resvänliga gudstjänstplatser.

Finns det vägkyrkor i USA?

För närvarande är konceptet med dedikerade vägkyrkor inte lika utbrett i



USA. Men det finns exempel på kyrkor längs större motorvägar som erbjuder liknande gästfrihet för resenärer. Vissa har anvisade rastplatser eller öppnar sina dörrar för bön och kontemplation. Dessutom har lastbilsstopp ofta kapell eller utsedda lugna utrymmen som vänder sig till resenärer på vägen.

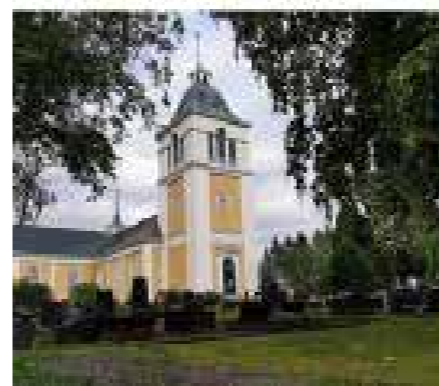
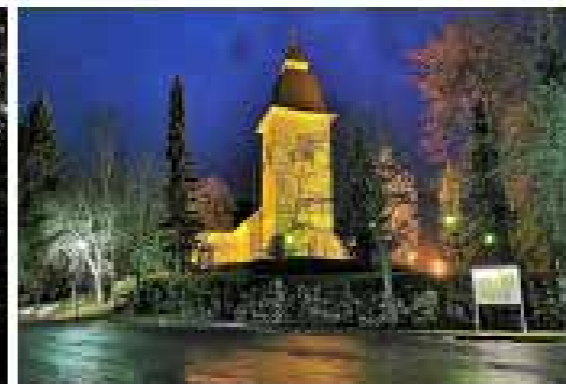
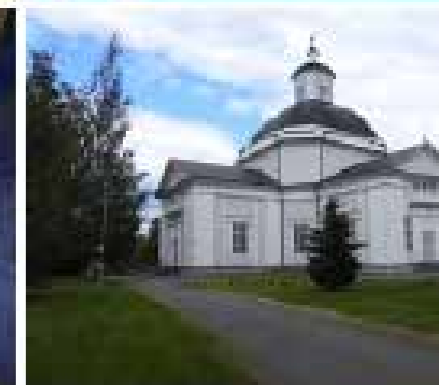
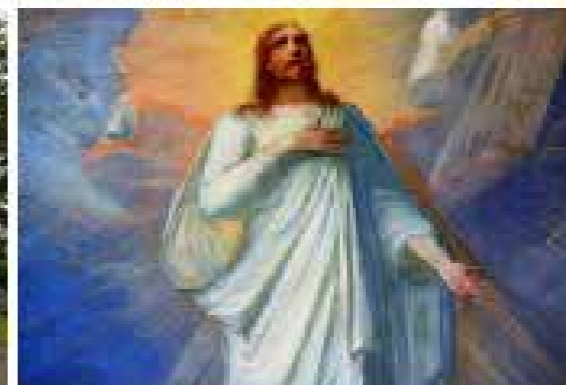
En ledstjärna för den moderna resenären

I en tid med snabba resor erbjuder vägkyrkor en värdefull tjänst. De erbjuder en plats för trötta resenärer att hitta en stunds lugn, återkoppla med sin tro eller helt enkelt uppskatta ett vackert utrymme. Den unika arkitekturen och den välkomnande atmosfären gör dem till mer än bara rastplatser; de är kulturella landmärken och bevis på den varaktiga kraften i andlig förbindelse.

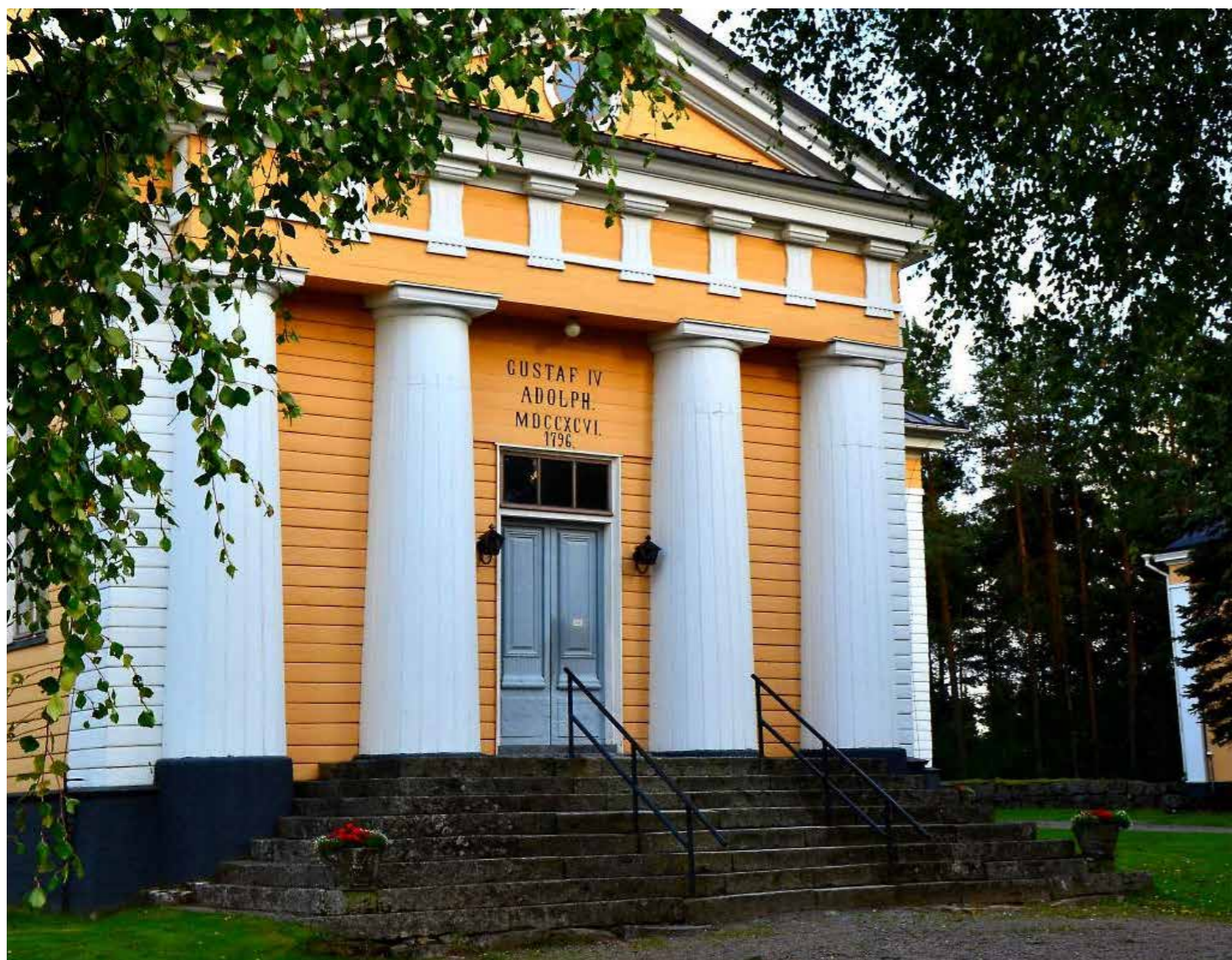
Så här hittar du till vägkyrkan!

I Finland öppnar över 260 vägkyrkor sina dörrar för besökare på sommaren. Många av dessa kyrkor är lättillgängliga genom att följa de vita vägkyrkoskyltarna längs vägkanten. Innan din resa bör du dock ta en titt

på Tiekirkot.fi webbplats, där du kan hitta detaljerad information om vägkyrkor. • Du kan söka efter vägkyrkor med hjälp av kartsökningen och välja din egen sommarlovsrutt för att se vilka kyrkor som faller längs vägen. • Du kan också bläddra i listan över vägkyrkor och söka efter kyrkor enligt plats eller kyrkotyp (trä-, betong- och stenkyrkor). Kyrkans öppettider varierar, så kolla alltid vår hemsida på kyrkans egen sida. De flesta kyrkor är öppna 5.6.–20.8. från 11 till 16, men vissa vägkyrkor betjänar besökare året runt. Kyrkor kan erbjuda gudstjänster samt andra evenemang som konserter och meditation. Finlands första landsvägskyrkor öppnades i början av 1990-talet, till en början i några kyrkor i norra Finland. Idén om kyrkor med öppna dörrar, som har sitt ursprung i Tyskland, har sedan dess blivit utbredd. Både evangelisk-lutherska och ortodoxa kyrkor är med, och nya kyrkor ansluter sig varje år. Dessutom kan du hitta information om Road Churches på Facebook och Instagram på konto @tiekirkot. Följ Road Churches på sociala medier och beundra människors kyrkospotting med hashtaggen #tiekirkko



Lähialueemme tiekirkkoja



Oravais kyrka - En historisk pärla

Oravais kyrka, byggd 1796-97, står som ett tidlöst monument över den rika kyrkobyggnadstraditionen i Finland. Ritningarna till kyrkan bygger på ett förslag från den berömde kyrkobyggaren Jacob Rijf från Nykarleby, vilket ger byggnaden dess unika arkitektoniska charm. Kyrkan genomgick en omfattande renovering senast mellan 2002 och 2004, vilket har hjälpt till att bevara dess historiska skönhet för framtida generationer.

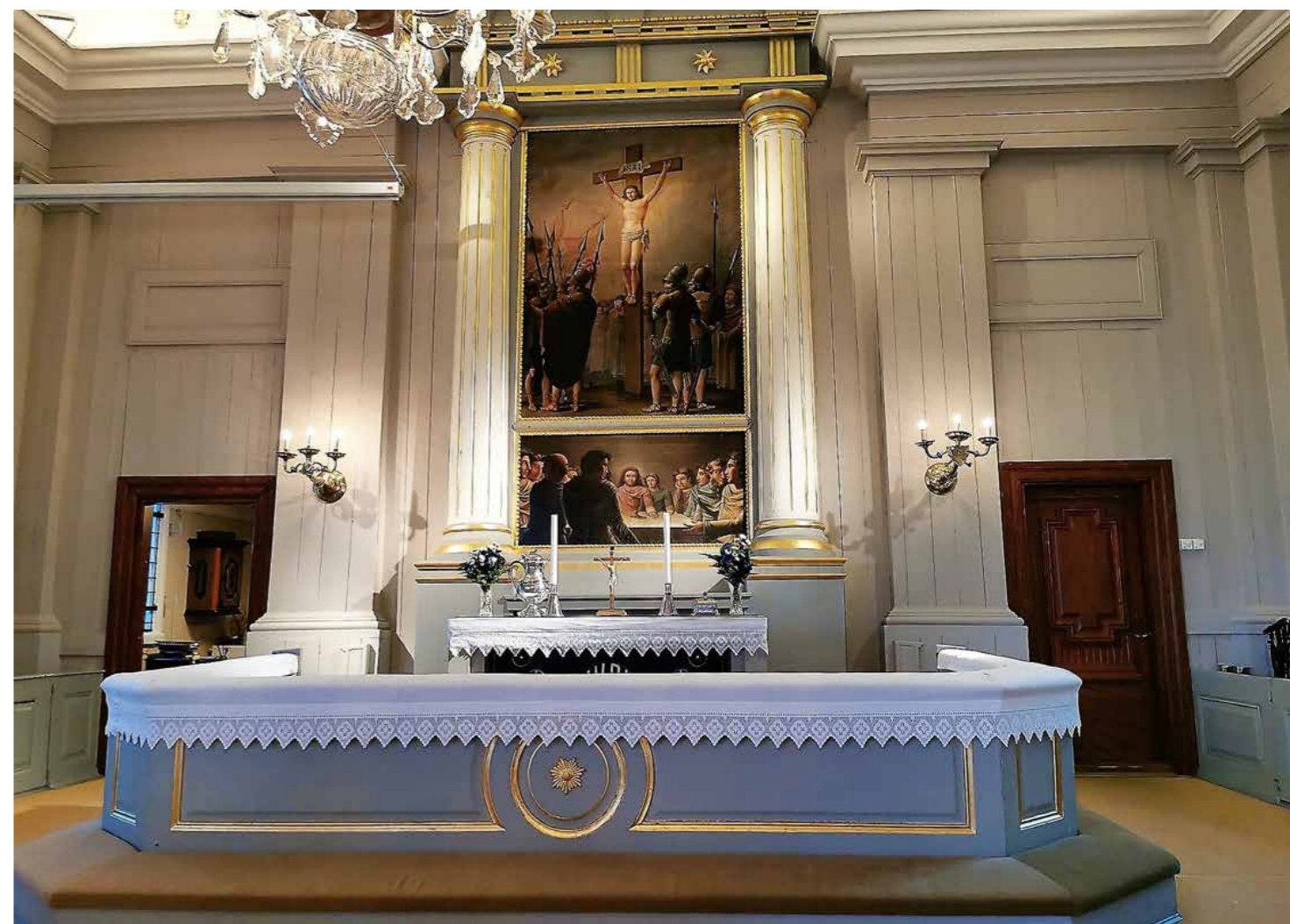
Kyrkorgeln, levererad av B.A. Thulé, har spelat en central roll i kyrkans musikliv sedan september 1879. Den utökades och förbättrades senast 1969 av Hans Heinrich från Maxmo och har nu 21 stämmor, vilket gör den till en imponerande del av kyrkans interiör.

Predikstolen, tillverkad 1816 av byggmästaren Natanael Rönnblad från Pörtom, och altartavlan från 1820, målad av Johan Erik Lind i Gamlakarleby, bidrar båda till kyrkans estetiska och andliga atmosfär. Den tvådelade altartavlan, som föreställer "Nattvardens instiftelse" och "Korsfästelsen", ger en stark fond till församlingens viktigaste högtid, nattvardsmässan.

För dem som vill besöka kyrkan är den öppen från den 3 juli till den 21 juli 2023, måndag till fredag mellan kl. 12 och 16. För aktuella gudstjänsttider, som hålls kl. 10, 12 eller 18, rekommenderas det att besöka församlingens hemsida. Kyrkan ligger på Kimovägen 19, 66800 Oravais.

Utöver gudstjänster erbjuder kyrkan även andra evenemang. Aftonmusik i Vörå församling äger rum onsdagar kl. 19 från den 31 maj till den 16 augusti. Mer information om dessa evenemang finns på församlingens hemsida.

Oravais kyrka, en trädkyrka ritad av Jakob Rijf, fortsätter att vara en central plats för andakt och gemenskap i Vörå församling. Besökare är alltid välkomna att uppleva dess rika historia och delaktighet i kyrkans liv.



VÄGKYRKA



Heliga korsets kyrka (Hattula gamla kyrka)

Denna historiska kyrka har stått vid Vanajaveden stranden sedan slutet av 1400-talet och välkomnar besökare som vill fördjupa sig i dess medeltida historia, beundra de livfulla väggmålningarna från 1510-talet, eller helt enkelt söka stillhet.

Kyrkan har varit en viktig internationell pilgrimsdestination sedan medeltiden. Det är troligt att det redan i början av 1400-talet fanns en träkyrka på platsen, och kanske flera generationer av träkyrkor innan den nuvarande tegelkyrkan byggdes. Trots att Hattula inte ligger direkt på Hämeen Härkätie, en av de gamla handelsvägarna, kunde man nå kyrkan via dess östra rutt.

Flera av kyrkans egenskaper gör den unikt. En av dessa är det ovanliga byggmaterialet för medeltiden, tegel, som knyter kyrkan till Hämeen linna. Tegelbyggandet vid Hämeen linna började troligen på 1300-talet och fortsatte till 1500-talet. En av tegelplatserna för Hämeen linna låg i Herniäinen, nära Pyhän Ristin kirkko.

Öppettider och guidade turer

Pyhän Ristin kirkko är öppen dagligen från den 11 maj till den 18 augusti 2024, kl. 11–17. Kyrkan är stängd under midsommarhelgen (21–22 juni 2024) och under kyrkliga ceremonier. Inträdet är gratis.

Guidade turer på finska hålls dagligen kl. 11:00, 12:30, 14:00 och 15:30. Kostnaden för en guidning är 4 € per vuxen och varje tur rymmer 30 personer. Förhandsbokning är inte möjlig, och turerna är inte tillgängliga för grupper. Kontrollera aktuella tider för kyrkliga ceremonier på församlingens webbplats, då guidade turer inte hålls under dessa tider.

Gudstjänster

Mässa/gudstjänst hålls i kyrkan varje söndag från den 30 juni till den 25 augusti 2024 kl. 10:00. På grund av detta hålls den första guidade turen dessa dagar kl. 12:30.



VÄGKYRKA



Historiska Laihela kyrka: En pärla av tidig nyklassicism

Laihela kyrka, en arkitektonisk skatt i Laihela, öster om Vasa, är ett betydande exempel på tidig nyklassicism i Finland. Kyrkan, som planerades och byggdes mellan 1803 och 1805, speglar visionen av den Vasabaserade rådmannen Herman Höckert och ritningarna godkända av Överintendentsämbetet i Stockholm år 1797.

Arkitektoniska höjdpunkter

Kyrkans grundplan bildar ett likarmat kors, vilket är en klassisk egenskap inom nyklassicistisk arkitektur. Från korsets västra arm reser sig ett högt, rektangulärt torn. En av de unika egenskaperna hos Laihian kyrka är den lilla tornhuvens som reser sig från korsets mitt. Särskilt tornet är en av ungefär tjugo kyrkor i Finland vars torn pryds av en tupp.

Kyrkans väggar är oklädda, vilket avslöjar de vackert huggna stockarna, vilket ger interiören en rustik charm. Kyrkan har ett valmat tak och en rundad trävalv inuti. Kyrkan har 1200 sittplatser, vilket gör den till en viktig samlingsplats för samhället.

Tillgänglighet

Laihian kyrka är engagerad i tillgänglighet. En hiss vid den södra armen säkerställer enkel åtkomst för alla besökare under evenemang. Kyrkan har en induktionsslinga som hjälper personer med hörapparat att höra bättre.

För rullstolsanvändare är den bästa platsen att sitta i mittgången, där man har god sikt och akustik. Dessutom finns det stolar i mittgången som kan användas av personer med rollator. Även om toaletterna vid huvudingången inte är handikappanpassade, finns det tillgängliga toaletter i församlingshemmet.

Besöksinformation

Laihian kyrka välkomnar besökare under sommarsäsongen från den 10 juni till den 2 augusti 2024, måndag till fredag kl. 12-16. Regelbundna gudstjänster hålls varje söndag kl. 10, vilket ger möjlighet att uppleva denna värdefulla träkyrkas andliga och historiska atmosfär.

Kontaktinformation och plats

Bokningar och ytterligare information kan erhållas från församlingens kontoret på nummer 06-477 7700. Kyrkan ligger på Laihiantie 29, 66400 Laihia. Mer information om kyrkan och församlingens verksamhet finns på församlingens webbplats.





Mystiska mossjättar tar över Glaspalatstorget

Mystiska mossjättar tar över Glaspalatstorget – Amos Rex utställning inbjuder oss att ifrågasätta och drömma på barns orädda sätt

En grön mossjätte utrustad med skidor och stavar har anlänt till Amos Rex kullar, redo att utforska okänd terräng. Vandraren upplever att världen utforskas genom att resa, men också med hjälp av känslosinnet – speciellt via händernas beröring. Det är kanske därför jätten rör vid sin öppna handflata med ena handens två fingrar och formar tecknet som betyder att gå eller att vandra.

Vandraren är en av fyra jättelika, illgröna figurer som tillfälligt har slagit läger på Glaspalatstorget och på Bio Rex terrass. Kim Simonssons (f. 1974) mossjättar är cirka fyra meter höga figurer som kommunicerar med varandra genom teckenspråk. Verken har inskaffats för att bli en del av Konstsamfundets samling, som är en av de mest omfattande

privata konstsamlingar i Finland.

Mossjättarnas långa resa hem går via Helsingfors centrum

Jättarna Vandraren, Samlaren, Vänskap och Bringaren av ljus är på hemresa till skogen. Under sommaren tar de en vilopaus på Amos Rex kullar på Glaspalatstorget, och därefter fortsätter de småningom till sin slutstation, en lumrig skogsglänta på Amos Andersons sommarställe, Söderlångvik gård på Kimitoön. Där stannar de permanent, och blir gradvis en del av skogens ekosystem.

“Jag hade en vision av en stor mossfigur i skogen, så att man av misstag i skogen skulle möta en vänlig jätte. Den drömmen kommer nu också att bli verklig med att de fyra jättarna flyttar till skogsgläntan i Söderlångvik.”, säger Simonsson.

Mossjättarna kan hittas i Söderlångvik-skogen från och med våren 2025.

Simonsson beskriver sina jättar som utopiska mossbarn. Han har gett varje individ i gruppen en egen specifik uppgift och varje uppgift är lika viktig. En bär verktyg medan en annan har skidor på sin rygg. Det lönar sig att fästa uppmärksamhet också vid mossjättarnas händer, som spelar en viktig roll; jät-

tarna kommunicerar med varandra och med omvärlden på teckenspråk.

Skulptören Kim Simonsson bor och arbetar i konstnärsbyn Fiskars i Västnyland. Han har arbetat med keramiska mossfigurer i närmare tio år – mossjättarna är hans hittills största verk.

Mossjättarna står på Glaspalatstorget 29.4–20.10.2024. Utställningens kurator är Kai Kartio.

Teckenspråk är för alla

Teckenspråk är visuella språk som används av döva, hörselskadade och hörande personer. De består av olika tecken, där hand-, kropps- och munrörelser samt ansiktsuttryck kombineras. I Finland används två olika teckenspråk: finlandssvenskt och finskt teckenspråk, vilket också Kim Simonssons Mossjättar talar.

Vårens andra utställningar

I slutet av mars öppnas utställningen Så känns det, tillsvidare med verk ur museets samlingar samt Josefina Nelimarkkas utställning The Cloud of Unknowing. Utställningarna är öppna 27.3–8.9.2024.

(Amos-Rex)



UTSTÄLLNING



Kurator Auli Jämsänen visar en av utställningens klenoder, »Kungastolen«

Skatter från när och fjärran: Förnyad samlingsutställning öppnades på Österbottens museum den 8 juni

Österbottens museum i Vasa, Finland öppnar sin förnyade samlingsutställning Skatter från vårt land och de höga haven den 8 juni. Utställningen visar den mångsidiga samling som samlats av Vasaparet Karl och Elin Hedman, och omfattar lokalt kulturarv från Österbotten samt utländska och inhemska konstskatter, silver och keramik.

Karl Hedman var en förmögen affärsman och konstsamlare som samlade föremål till sin samling inte bara från Österbotten utan

också från hela världen. Utställningen visar föremål som porslin tillverkat i Kina, möbler, klockor och musikinstrument från Sverige, och föremål skapade av lokala hantverkare, bland annat Mårten Hammarströms tenntallrikar och kannor och papperspressar från Benviks keramikfabrik. Utställningen ger en unik inblick i kustregionens rikedom under 1700- och 1800-talen och hur värdefulla föremål från hela världen kom till Österbotten tack vare sjöfarten. Utställningen visar också några ursprungliga visningsgrupper som har restaurerats, vilket gör att besökarna kan få en känsla för hur samlarna

själv utformade utställningen, fri från kronologi, med hänsyn till estetiska hänsynstaganden. Kurator Auli Jämsänen från Österbottens museum säger: »Flera andra ursprungliga visningsgrupper har också restaurerats för utställningen. Med hjälp av dem kan besökarna få en känsla för hur samlaren själv utformade utställningen, fri från kronologi, med hänsyn till estetiska hänsynstaganden.« Utställningen Skatter från när och fjärran öppnar på Österbottens museum den 8 juni 2024. Utställningen är definitivt värd att se för alla som är intresserade av Österbottens historia, kultur och konst.



Botar kvinnliga läkare patienter bättre?

I en banbrytande studie som publicerats i *Annals of Internal Medicine* har forskare belyst en fascinerande trend inom sjukvården: patienter som behandlas av kvinnliga läkare tenderar att ha bättre resultat jämfört med de som behandlas av manliga läkare. Denna upptäckt är betydelsefull, särskilt eftersom den lyfter fram de nyanserade sätt på vilka kön kan påverka medicinsk vård och patienthälsa.

Översikt av studien

Studien, genomförd av ett team av ansedda forskare inklusive Atsushi Miyawaki, MD, PhD, Anupam B. Jena, MD, PhD, Lisa S. Rotenstein, MD, MBA, MSc och Yusuke Tsugawa, MD, MPH, PhD, analyserade Medicare-anspråk från 2016 till 2019. Denna storskaliga retrospektiva observationsstudie inkluderade ett 20% slumpmässigt urval av avgiftsfinansierade förmånstagare som var inlagda på sjukhus med olika medicinska tillstånd, med fokus på resultat som 30-dagars dödlighet och återinläggningsfrekvenser.

Huvudresultat

Studien undersökte 458 108 kvinnliga och 318 819 manliga patienter, där 31,1% av de kvinnliga och 30,6% av de manliga patienterna behandlades av kvinnliga läkare. De primära resultaten visade att både kvinnliga och manliga patienter hade lägre dödlighet när de behandlades av kvinnliga läkare. Fördelen var dock märkbart större för kvinnliga patienter.

Kvinnliga patienter: De justerade

dödlighetstalen för kvinnliga patienter som behandlades av kvinnliga läkare var 8,15%, jämfört med 8,38% för de som behandlades av manliga läkare. Detta motsvarar en genomsnittlig marginaleffekt (AME) på -0,24 procentenheter, vilket är statistiskt signifikant.

Manliga patienter: För manliga patienter var de justerade dödlighetstalen 10,15% för de som behandlades av kvinnliga läkare jämfört med 10,23% för de som behandlades av manliga läkare, med en AME på -0,08 procentenheter. Även om detta indikerar en liten förbättring, är det inte statistiskt signifikant.

Mönstren var liknande för återinläggningsfrekvenser, vilket ytterligare understryker de potentiella fördelarna med vård som ges av kvinnliga läkare.

Betydelsen av resultaten

Dessa fynd leder till en djupare undersökning av varför kvinnliga läkare kan uppnå bättre patientresultat. Potentiella faktorer kan inkludera skillnader i kommunikationsstilar, följsamhet till kliniska riktlinjer eller till och med en mer patientcentrerad vårdmetod som kvinnliga läkare kan använda.

Kommunikation och empati: Studier har visat att kvinnliga läkare ofta spenderar mer tid på att lyssna på sina patienter och är mer empatiska. Detta kan leda till en bättre förståelse för patienternas behov och mer skraddarsydda behandlingar.

Följsamhet till riktlinjer: Kvinnliga läkare visar sig ofta vara noggrannare med att följa kliniska riktlinjer, vilket kan förbättra patientresultat genom att säkerställa att bästa praxis konsekvent tillämpas.

Patientcentrerad vård: Kvinnliga läkare kan vara mer benägna att engagera sig i gemensamt beslutsfattande med sina patienter, vilket främjar en arbetsmiljö som kan leda till bättre hälsoutfall.

Bredare implikationer

Implikationerna av dessa fynd är långtgående. För vårdinstitutioner antyder denna forskning att främja en mångsidig arbetsstyrka och stödja kvinnliga läkare kan ha en påtaglig positiv inverkan på patientvård. Det belyser också vikten av att överväga könsdynamik i medicinsk utbildning och professionell utveckling.

Begränsningar

Det är viktigt att notera att studiens fynd kanske inte kan generaliseras till yngre befolkningar, eftersom data hämtades från Medicare-förmånstagare, som vanligtvis är äldre. Ytterligare forskning behövs för att avgöra om dessa trender gäller över olika åldersgrupper och vårdmiljöer.

Slutsats

Studien drar en tydlig slutsats: patienter, särskilt kvinnor, upplever lägre dödlighet och återinläggningsfrekvenser när de behandlas av kvinnliga läkare. Även om de exakta orsakerna bakom dessa förbättrade resultat kräver ytterligare undersökning, understryker denna forskning den kritiska roll som kvinnliga läkare spelar för att förbättra patientvård. När vårdindustrin fortsätter att utvecklas bör dessa insikter inspirera till ansträngningar att stödja och stärka kvinnliga läkare, vilket i slutändan gynnar patienter över hela landet.



BIOGRAFISKT BIBLIOTEK

Eeva Kauppi - arvostettu oikeuspsykiatri ja vahva yhteiskunnallinen vaikuttaja

NAISTEN ÄÄNI Suomi Finland 100

Kuuntele

Eeva Kaupin kuuden sanan hoito-ohje: "rajaava rakkaus, valvottu vapaus, lempeä väkivalta"

Lapsuus

Eeva Otilia Kauppi syntyi vuonna 1921 Mäntylän suurperheen kuudentena lapsena. Perheeseen syntyi yhdeksän lasta, joista yksi poika kuoli maassa raivonneeseen espanjankuumeeseen. Isä oli torpan poika Kaarlo Vihtori Haavisto, joka toimi pehtorina Sigrid Otilia Tammelan kotitalossa.

Sigrid ihastui talon pehtoriin ja sai alkuvastustuksen jälkeen vanhempiensa siunauksen avioliiton solmimiseen. Nuorelleparille annettiin jopa rahoitus tilan ostoon Kokemäen Kuurolasta. Silloisen tavan mukaan nuori isäntä raivasi suosta lisämaata saaden näin perheelleen keskikokoisen maatalon, jossa oli 20 ha viljeltyä ja 40 ha metsää. Sigridin isän vaatimuksesta kotiväyvä oli muutettava nimensä Haavistosta Mäntyläksi.



Vaasan Suomalaisen Naisklubi ry:n kunniapuheenjohtaja.
Kuva klubin kuvakokoelmasta

Eeva Kauppi, en känd psykiater som verkade hela sitt liv i Vasa

Projektet "Kvinnor berättar": Tusen kvinnors berättelser lagts till i det biografiska biblioteket

Minst 50 berättelser med anknytning till Vasa!

Det finländska samhällets och kulturhistoria har till stor del byggts på människors handlingar och inflytande, men kvinnornas roll i denna berättelse har ofta försummats. Kvinnors handlingar, influenser och livserfarenheter har dokumenterats förvånansvärt lite i det kollektiva minnet. För att ändra på detta har projektet "Kvinnor berättar fötts," vars mål är att göra kvinnors berättelser och inflytande till en del av den finländska historieskrivningen.

Webbpublikationen Kvinnor berättar (Naisten Ääni), som lanserades 2017 för att fira Finlands 100-årsjubileum, är en del av Finlands Kvinnoförbunds arbete med att producera omfattande material om finländska kvinnors liv och deras inverkan på samhället. Kärnan i projektet är viljan att producera och sprida information om vad kvinnor har gjort, hur de har bidragit till samhällets utveckling, hur de har levt och hur de

har överunnit livets utmaningar.

Våren 2024 publicerades den tusende biografien, och många fler har tillkommit sedan dess. Minst femtio historier berättar om kvinnor från Vasa eller kvinnor vars liv är kopplade till vår stad.

Det är skäl att nämna några kända Vasabor vars biografi finns i Kvinnornas röstbibliotek: Irma Rewell, Ritva Hyöky, Eeva Kauppi, Alexandra Frosterus-Såltin, Rosina Heikel,

Ett mångsidigt deltagande i nätpublikationen är välkommet, och nationella, lokala och familjekvinnor är välkomna att delta. Syftet är att lyfta fram olika berättelser och erfarenheter: vardagshjältinnor, de som slitit i organisationsarbetet, synliga och osynliga, högljudda och tysta. Vi vill sammanställa material som speglar de finländska kvinnornas mångsidiga bidrag till samhället och kulturen.

Du kan skriva nya biografiska artiklar för Women's Voice onlinepublikation eller kopiera tidigare publicerade artiklar i kvinnoorganisationers tidskrifter,

så länge det ursprungliga förlaget har tillstånd att publicera på nytt. Dessutom utmanar vi organisationer och enskilda medborgare att delta i insamlingen och dokumentationen av kvinnors berättelser i sina egna samhällen. Målet är att göra Women's Voice-projektet till en uppvisning i kvinnors styrka och samtidigt skapa en unik helhet av information om finländska kvinnors liv.

På sidan Bli en del av oss finns fler tankar och idéer om hur var och en av oss kan delta i projektet Women's Voice och göra de finländska kvinnornas berättelser mer synliga och meningsfulla. Kom med och hjälp oss att berätta de finska kvinnornas oförglömliga historier! Women's Voice-biblioteket är permanent online och kommer också att vara till nytta för forskare i årtionden framöver – eller århundraden!

Här hittar du Women's Voices biografiska bibliotek:

<https://www.naistenaani.fi/>

Alexandra Theodora Frosterus-Såltin, unohdettu vaasalainen taiteilija


NAISTEN ÄÄNI Suomi Finland 100

Kuuntele

Kuka on Suomen tunnetuin ja samalla unohdettuin naispuolinen taiteilija? Kenen teoksia miljoonat suomalaiset ovat ihastelleet yli sadan vuoden ajan? Kuka vaasalainen taiteilija on ollut unohdettu kymmenien vuosien ajan ilman, että Vaasassa olisi ainotakaan muistomerkkiä tai patsasta hänelle, puhumattakaan siitä, ettei kaupungissa ole yhtään hänen mukaansa nimettyä katuakaan? Kuka on taiteilija, jonka terveyttä edistävää piirustuksia koululaisemme ovat katselleet 120 vuoden ajan? Kuka naispuolinen taiteilija on inspiroinut Eppu Normaa'n koskettavaan lauluun "Murheellisten laulujen maa"? Kuka on vaasalainen taiteilija, jonka piirustukset olivat osasyynä siihen, että Suomessa oli historian alussa kieltolaki? Kuka on vaasalainen taiteilija, jonka taulu on presidentin kansliassa? Tämä kuuluisa taiteilija on tohtori Alexandra Theodora Frosterus-Såltin.

Lapsuus

Alexandra Frosterus syntyi 6. joulukuuta 1837 Inkoossa. Hänen vanhempansa olivat teologian professori Benjamin Frosterus ja Wilhelmina Sofia af Gadolin. Benjamin Frosterus oli syntynyt Pudasjärvellä 28. huhtikuuta 1792, Kalajoen kirkkoherran Johan Frosteruksen ja tämän ensimmäisen vaimon Marian Westzyntiuksen poikana. Robert Frosterus, Kuopion ensimmäinen piispa, oli hänen velipuolensa. Benjamin Frosterus väitteli teologiassa vuonna 1821 ja vihittiin papiksi 1824. Hänestä tuli kirkkohistorian professori vuonna 1829. Benjamin muutti perheeseen 1. toukokuuta 1838 Vaasaan. Hänestä tuli silloiselta nimeltään Mustasaaren ja Vaasan seurakunnan kirkkoherra. Alexandra vietti lapsuutensa Hagan pappilassa. Talo seisoo edelleen samalla paikalla lähellä Vanhaa Vaasa ja toimii nykyään Vaasan ruotsinkielisen seurakunnan edustustilana.



Alexandra Theodora Frosterus-Såltin 1860-luvulla (Museolaitos, kuva väritetty)

Alexandra Frosterus-Såltin, en känd vasa-konstnär

Pali-Maja, Marie Johansdotter Berg - Skrev första dikten om alkoholens negativa sidor

NAISTEN ÄÄNI Suomi Finland 100

Kuuntele

Marie Johansdotter Berg, känd under sin pseudonym Pali-Maja, föddes den 10 december 1784 i Pali, en gårdsgrupp vid Österlandsvägen i Pörtom. Hennes far, Johan Hansson Uppgård, hade flyttat till Pörtom från Pjelas i Närpes, sedan han gift sig med Maria Greta Uppgård och därmed blivit ägare till hälften av ett hemman med namnet Uppgård. Då hemmanet skiftades fick familjen flytta till en äng med namnet Pala eller Pali, ett namn som lever kvar ännu i vår tid. Familjen hade 14 barn, varav 9 klarade sig till vuxen ålder. Isak Smeds berättar om familjen i den diktbok som publicerades år 1882: "Alla barnen var utrustade med klokt huvud och lyckliga anlag att lära allt vad som föll dem i hägen."

Hon avled den 11 oktober 1867 i Närpes. Hon var på sin tid den mest produktiva kvinnliga poeten i vårt land.

På sin tid var hon en av de mest aktade personerna i Närpesnejden. År 1882 publicerades en bok innehållande de dikter som återfunnits och i förordet till denna skriver lektor Isak Smeds från Petalax: "Den skaldinna, vars visor otvivelaktigt allmännast sjungas över hela Österbotten och vilken jag i barndomen i min hembygd hört med så stor beundrad och aktning omtalas."

Pali-Maj måste nog ha varit väldigt begåvad, för redan som 18-åring blev hon "skolmästarinna" och i den rollen handlade hon undervisningen av barn i många byar i Närpes. Redan som 18-åring började hon skriva dikter. Som 20-åring besökte hon Stockholm, en resa som gick med båt från Närpes. Hennes medresenärer lär ha betecknat henne som en "sångfågel".

År 1814 födde hon en son vars far var Mats Matsson Snickars från Normäs i Närpes. På den tiden var utomäktenskapliga förbindelser både skamliga och olagliga. Hon fick sota för detta "brott" med böter, men värre var att hon fick lida för sitt skamfilade anseende resten av sitt liv.



Pärmbilden till den diktsamlingen med Pali-Majas dikter som utgavs år 1882

Pali-Maja, en poet född i Pörtom

Här hittas alla berättelser:
<https://www.naistenaani.fi/>

TRAFIK



Den nya Kaisatunneln öppnas för cyklister och fotgängare i Helsingfors

Den nya Kaisatunneln i hjärtat av Helsingfors öppnade sina dörrar för cyklister och fotgängare söndagen den 4 maj 2024, lagom till starten av den nationella cykelveckan. Den cirka 220 meter långa tunneln går under bangården vid Helsingfors järnvägsstation och förbinder Kajsaniemi-parken med Ode och Medborgartorget. Förr i tiden var cykelsträckan mellan dessa punkter söder om järnvägsstationen 600 meter. Och vid flera trafikljus fick vi vänta.

Tunneln har planerats speciellt med tanke på cyklisternas behov, men det är också möjligt att gå ige-

nom den. Den har en egen cykelbana, en cykellift och en parkeringsplats för cirka tusen cyklar som kallas Cykelgaraget. Detta är dock ännu inte öppet. I framtiden kommer det också att finnas en cykelverkstad i Pyörätalli.

För fotgängare erbjuder tunneln en fri och enkel tillgång till Kajsaniemi-parken och Ode. I ändan av tunneln har man byggt trappor för att komma till tågplattformarna. På Kajsaniemi-parksida har man också byggt 40 låsställningar för cykelramar.

Byggandet av Kaisatunneln har tagit tre år och kostnaderna har sti-

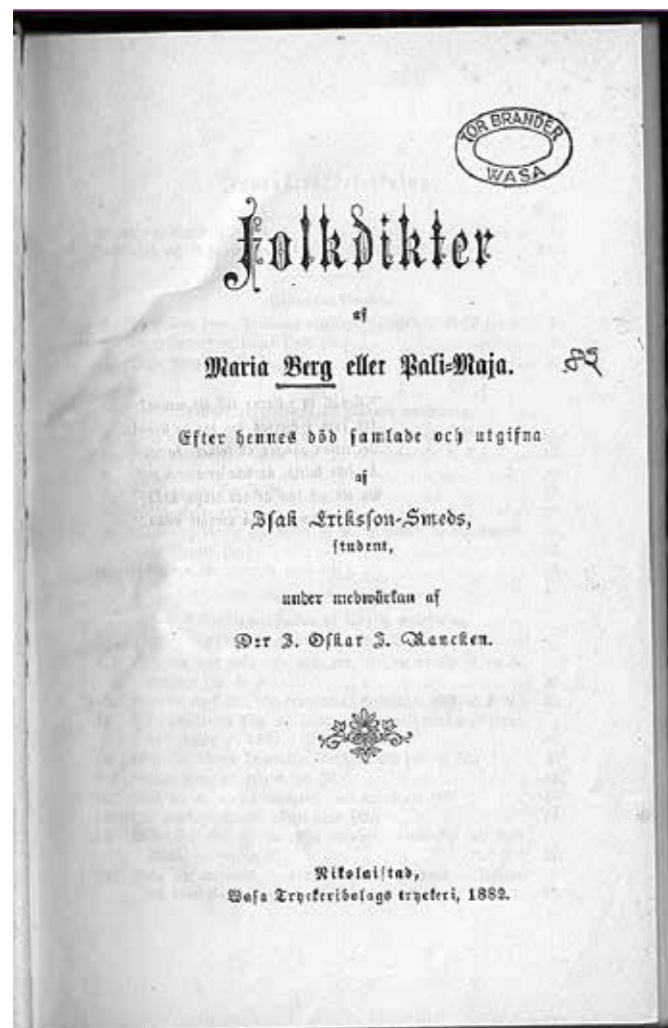
git från ursprungliga 25 miljoner euro till 32 miljoner euro. Projektet har dock gått enligt plan och det har inte förekommit några störningar i trafiken.

Den nya Kaisatunneln är en betydande förbättring av trafiksystemet i hjärtat av Helsingfors och kommer säkert att göra det lättare för cyklister och fotgängare att röra sig.

Karta: © OpenStreetMap-kartotajajat



HISTORISK POESI



Pärmbilden till diktsamligen publicerad år 1882

Pali-Maja, Marie Johansdotter Berg

Marie Johansdotter Berg, känd under sin pseudonym Pali-Maja, föddes den 10 december 1784 i Pali, en gårdsgrupp vid Österlandsvägen i Pörtom. Hennes far, Johan Hansson Uppgård, hade flyttat till Pörtom från Pjelas i Närpes, sedan han gift sig med Maria Greta Uppgård och därmed blivit ägare till hälften av ett hemman med namnet Uppgård. Då hemmanet skiftades fick familjen flytta till en äng med namnet Pala eller Pali, ett namn som lever kvar ännu i vår tid. Familjen hade 14 barn, varav 9 klarade sig till vuxen ålder. Isak Smeds berättar om familjen i den diktbok som publicerades år 1882: "Alla barnen var utrustade med klokt huvud och lyckliga anlag att lära allt vad som föll dem i hågen."

Hon avled den 11 oktober 1867 i Närpes. Hon var på sin tid den mest produktiva kvinnliga poeten i vårt land.

På sin tid var hon en av de mest aktade personerna i Närpesnejden. År 1882 publicerades en bok innehållande de dikter som återfunnits och i förordet till denna skriver lektor Isak Smeds från Petalax: "Den skaldinna, vars visor otvivelaktigt allmännast sjungas över hela Österbotten och vilken jag i barndomen i min hembygd hört med så stor beundrad och aktning omtalas."

Pali-Maj måste nog ha varit väldigt begåvad, för redan som 18-åring blev hon "skolmästarinna" och i den rollen handhade hon undervisningen av barn i många byar i Närpes. Redan som 18-åring började hon skriva dikter. Som 20-åring besökte hon Stockholm, en resa som gick med båt från Närpes. Hennes medresenärer lär ha betecknat henne som en "sångfågel".

År 1814 födde hon en son vars far var

Mats Matsson Snickars från Norrnäs i Närpes. På den tiden var utomäktenskapliga förbindelser både skamliga och olagliga. Hon fick sota för detta "brott" med böter, men värre var att hon fick lida för sitt skamfilade anseende resten av sitt liv.

35 år gammal gifte hon sig med smeden Matts Mattsson Berg från Rangsbysby, och flyttade då till denna by, där hon livnärde sig som småskolelärare och poet fram till sin död. I äktenskapet fick hon fyra barn. Maken var enligt vad det berättas alkoholiserad, vilket sannolikt är orsaken till denna Pali-Majas dikt, den första dikten någonsin i Finland som talar om alkoholens negativa sidor:

*Suparn glas på glas uttömmar,
Kulan het,
drinkarn fet,
fan sin stek berömmar.*

*Syndarn super, satan skrattar,
skyndar på:
låt då gå!
Han sitt rov högt skattar.*

*Tänk, vad hustru, barn få lida
för ditt rus,
I ditt hus
med mång' tårar kvida,*

*tänka så: nu kommer svinet
som ett as
rys och fas',
ragland' av brännvinet.*

Sitt fjärde barn i äktenskapet födde hon 40 år gammal, en dotter med namnet Clara Johanna. Maken dog år 1847. Trots att hon var en väldigt produktiv poet upp i hög ålder gav denna verksamhet just inga inkomster. Efter makens död levde hon på socknens välgörenhet och hon bodde i ett rum i sin mågs smedja. Det berättas att hon var tvungen att bränna en del av sina dikter en kall vinter för att få litet värme. En stor del, kanske den största delen, av hennes dikter är förlorade.

Men ett femtiotal finns bevarade. Många av dessa är dystra och beskriver plötsliga olyckor och dödsfall. Men det



Paligårdarna 1967. Foto: Rafael Olin SLF's bildarkiv, www.sls.finna.fi, CC

BY 4.0

finns många mera optimistiska dikter, som t.ex. "Kärleksvisa" och "Tankar om äktenskapet".

Känd är också en annan "fyllerivisa" omfattande ett tjugotal verser. Här är sex verser av denna visa:

*En ny visa vill jag sjunga.
kom och hör,
ni som bör.
gamla med de unga.
som sig vant begären följa
Denna sång,
fast ej lång,
skall ej er levnad dölja.*

*När som sabbaten inträder,
står du opp
i fullt lopp,
hastigt dig påkläder
och till krogen sedan skyndar
strax därpå
rus att få.
Ack, vad du då syndar!*

*Syndarn sover, satan vaggar
skjuter in
i hans sinn
sina törnetaggar, säger:
du skall supas mera
var ej sen,
ej allén,
du skall söka flera!*

Tänk, vad hustru, barn få lida

*för ditt rus, i ditt hus
med mång' tårar kvida,
tänka så: nu kommer svinet
som ett as,
rys och fas',
ragland' av brännvinet.*

*Med sin rivna kropp och kläder
kommer han
som en fan
och i huset träder.
låter se, hur trasor hänga.
stygg och arg,
som en varg,
hustru, barn att dänga.*

*Hi, hoj! när som tarmen gnäller,
du burdus
i ditt hus
uppå hustrun skäller.
Maten skall hon strax framskaffa
fast hon har
intet kvar,
annars vill du straffa.*

En tragisk visa, och mera tragiskt är det att denna visa sannolikt beskrev hennes eget äktenskap. Tor Krook kommenterat denna dikt i tidningen Svenska skyddskåristen år 1925: "Den ger oss icke heller bara en inblick i Pali-Majas religiöst och moraliskt betonade syn på livet. Den ger oss en inblick i hennes eget olyckliga äktenskap. Den »fyllhund» hon här tecknar är ingen an-

nan än hennes man. Därför är han så verklighetstrogen, att vi i visan kunna se honom, sedan han supit upp sin arbetsförtjänst på bykrogen, komma hem raglande av brännvin, med kläderna hängande i trasor, för att arg och hungrig skälla på hustrun och dänga henne och barnen, när hon icke har någon mat att sätta fram. En lindring i eländet blev det visserligen, sedan mannen en tredjedag jul blivit ihjälslagen under ett slagsmål. Men fattigdomen fortbestod dock, då hon med den knappa skolmästarlönen hade att försörja sig och de fem barnen.

När jag skriver detta om Pali-Majas olyckliga äktenskap, gå mina tankar till hembygden och de många där, vilkas livslycka även i våra dagar ödelagts av samma fiende. Jag tänker på alla de tårar, som allt fortfarande gjutas i många hem på grund av brännvinets förbanelse."

Tre av Pali-Majas sånger publicerades i dagstidningen Ilmarinen, som utkom i Vasa och var föregångare till Vasabladet år 1851. Pali-Maja hade tydligen överlämnat ett stort antal dikter till tidningen, men sedan kom branden och allt förstördes. I nummer 30 av denna tidning presenterades Pali-Maja som "En skaldinna från Närpes" med denna text, åtföljd av dikten "Vårsång". I artikeln berättas också om hennes syskon, av vilka många gjorde framgångsrikt yr-

kesliv som urmarkare eller smeder.

Så här skrev Ilmarinen om Pali-Maja: ”En skaldinna i Nerpes.

Uti våra svenska socknar, ej mindre än i de finska, lefva ett antal sånger, som i vida högre grad än de finska äro okända för allmänheten. Visserligen måste det medgifvas, att de ingalunda såsom de finska, förtjena uppmärksamheten, såsom varande desamma underlägsna; dock torde äfven de ega sin rätt att behjertas af den, som vill fälla ett pålitligt omdöme om vår allmoges karakter och bildningsgrad. Namn af äkta folksånger tillkommer, måhända ingen enda af de sånger, som nu inom våra svenska församlingar anstämmas, och en stor del af dem äro ock af ett innehåll, som sårar sedligheten, eller ock röra de sig kring föremål, som föga förtjena besjungas — stortjufvar och mördares bragder, som i samma grad de äro djerfva och anlagda med en viss genialisk fintlighet, af sångaren behandlas med en förkärlek, såsom vore dessa illbragders män verkliga folkhjel-tar. De i nämnde socknar begagnade visor hafva flerfaldigt upphof — en del äro våra stora skalders: Franzéns, Choræi, Runebergs o. s. v. populäras-te, de der från städerna och de högre kretsarne trängt sig fram till de tjendan-de, och nu ofta i en korrumperad form, som ej saknar sitt egna intresse, tona från loftet, från vallhjonen i skogarne, och framför allt från skjutsgossens läp-par. Hit vilja vi föra några ännu fort-lefvande genuina svenska folksånger. En annan del härstamma från Sverige, och utbredas mest från bokbindare-nas marknadsstånd, diktade af någon fintlig gesäll, någon småqvick socken-handtverkare, mången gång af någon vägariddare, som en annan Cesar, kom-menterar sitt eget skifterika lif — också är det en egenhet hos dessa visor, att någon mer eller mindre stolt antydning af författarens yrke och personlighet i dem anspråksfullt inpraktiseras. Men för det tredje eger ock hvarje socken sina sånger, som äro diktade af i sock-nen lefvande skalder och skaldinnor, och ofta vända sig kring intressen och händelser, som dersammastädes hafva sin lokal. En af de rikaste socknar i detta hänseende är utan tvifvel Wöro sock-en, och Ilmarinen skall framdeles taga sig friheten meddela några af der dikta-de qväden, som framför andra socknar

synas utmärka sig genom sin friska hu-mor och sitt naiva behag. Melodierne härflyta der ock oftast ur skaldens egen fatabur. Nu ligger framför oss ett häf-te qväden af en enda poetissas hand, en inhysesqvinna från Nerpes socken och Rangsby. Hennes namn är Maria Johansdotter Berg, men allmännast är hon känd under namn af Pale-Maja. Re-dan hunnen en ålder af 66 år, efter att hafva under sitt långa lif skurit mången tröttsam lager såsom skolmästarinna, vandrande från by till by för att upptuk-ta och i bokliga konster uppamma det vexande slägtet, har gumman som nu-mera sjuk och uttröttad för det mesta slagit sig ned i ro i Nerpes, allt ännu sin skaldeådra i full gång. Hennes närmas-te anhöriga, ehuru boende i en del af vårt land, der händigheten är temligen allmänt utbredd, hafva, ej mindre än Pale-Maja, väckt de närmaste socknars uppmärksamhet — väl ej som skalder, men genom sin konstfärdighet. Hennes bröder: Johan Blomberg, Mickel Hög-mark och Hans Vester äro alla urma-kare, och brodren Matts sockensmed, brorssonen Josef (PaleJosef) sysslar med framgång med gjuteriarbeten — Pörtom kapellkyrka eger en klocka af hans hand — en annan brorson, Jo-sef, är målare — alla autodidakter. Pa-le-majas poesier äro mest af religiöst innehåll, de röja ofta, att ”lärmor” tagit notis om ett och annat litterärt, särde-les i ett fägnerim, som hon improvise-rat öfver tillkomsten af Granfors’ pap-persbruk i Pörtom; till formen äro de ganska flytande och falska rimslut fin-ner man sällan. Om deras värde vilja vi låta läsaren sjelf dömma genom utdrag ur dem.”

Och är följer den dikt som publicer-ades i tidningen, den 16 april 1851:

Vårsång.

Prisom nu Gud med hjerta, mun och tunga, levom, upphöjom Hans heliga namn, Nu blir den tid, då tusen foglar sjunga, Örter och blommor så skönt alstras fram.

Jorden nu grönskar, och löfven ut-spricka, Alla insekter snart blifva så qvicka, Strömmar och sjöar gladt gifva sitt gny, —

Hela naturen snart blifver helt ny.

Ack ljufliga tid, att skåda solens strålar, När den i öster uppträder i glans, Och himmelens sky med purpurfärgor målar!

En skönhet, lik denna, på jorden ej fanns,

Den lyser, den värmer den iskalla jor-den,

Hvart kylande väder, som blåser från Norden,

Får vika för solstrålens lifvande gång, Tills aftonen skymmer och skuggan blir lång.

Ack ljufliga tid, när åskan början knalla Och blixtrarne verka, att luften blir sund;

Ack ljufliga tid, när sommarregnen fal-la

Och läska den torra, den törstiga lund. De fyra elementer sin verkan då göra Mot skaparens vilja de aldrig sig röra, Men då Han befaller, de lyda så snart, Och verka Hans vilja med hastiger fart.

Ack ljufliga tid, att se de blomstren skö-na — Salomos herrlighet var ej så grann, — Ack ljufliga tid, när af det gräset gröna Ögat tillfyllest ej mätta sig kan. Den, som af våren ej låter sig löna Att prisa, lofsjunga och Skaparen ära, Han lär sig väl aldrig att värda den makt, Som hela naturen utvecklar i prakt.

Ack ljufliga tid, när göken höres gala, Och liksom förkunnar, att sommarn är när, Ack ljufliga tid, när svalor till oss tala, Att jorden rätt snarlig sin gröda fram-bär.

Vi få oss förnöja på blomstrande äng-ar, Vår hvila skönt njuta på örtgröna säng-ar,

Och lärkan gladt spelar med mångfal-digt ljud — Och jorden står prydder just liksom en brud.

Ack ljufliga tid, att se den vackra sko-gen Med grönskande qvistar, som hviska en bön; Ack ljulliga tid, när skörden blifver mo-gen, Och vi få uppskära vårt arbetes lön, När axen bli fulla med sprickande kär-

Wasa stads brand.

Förnämligast efter Smeds’ uppteckning. I Randens samling finnas två varianter, som sakna någon strof: den ena upptecknad af rektor A. G. J. Hallstén, den andra af dåvarande lyceisten J. Dahlbo.

Öjunges som 9:0 288 i g:ta sw. psalmb.: ”Min själ och sinne” m. m.

Min Gud, min Gud, all godhetskälla, jag faller ödmjukt i din famn;
Låt mina suckar för dig gälla, dem jag frambär i Jesu namn!
o, Helge Ande, för mig be’, Så vinner jag bönhörelse.

Dag beder för de usla, arma i nyss förbrända Wasa stad.
O, Fader, nådigt dig förbarma, gör dessa sorgsna åter glad!
Din godhets källa flödar än af nåde ifrån himmelen.

Mig tycks, jag hör den bittra qvida, den gråt och låt af hvarje man,
hur mången der fick händer wrida, när staden stod i eld och brand,
när godsets frälsning war förment och rop till Herren war för sent.

na, Som Herren till föda åt menskan vill erna, Och skiftande bär uppå markerne stå, Som rika och fattiga upplocka få.

Men bedjom ock Gud för jordenes gröda, Att Han må välsigna vår åker och äng — Af Honom har masken i stoftet sin föda, — Af Honom beror husbonde och dreng.
Gif ymniga skördar från åkrar och skogar, O Herre; fyll visthus och lador och logar.
Din’ fotspår nu drype af fettma, o Gud! Vis miskund, vi ångra vår synd mot din’ bud.

Ack ljullig vår tid! ty Herren stillat örlig, Och vi få inslumra i fredenes famn.
När friden får råda, är näringsfångsten rörlig, Och handel och vandel i stad och i hamn.
Ej smittosam sjukdom, ej pest eller hunger Förmörkar nu dagen för gammal och unger.
Ack låt oss då prisa den signade hand, Som styrer så nådigt i detta vårt land.

Ack ljufliga lott, att sådant få erfara Här uti en verld, der förgängelsen bor — Långt sällare dock den, att i himmelen

Wasa brand.

Dem jag frambär i Jesu namn! O, Helge Ande, för mig be’, Så vinner jag bönhörelse.

Jab beder för de usla, arma I nyss förbrända Wasa stad. O, Fader, nådigt dig förbarma, gör dessa sorgsna åter glad! Din godhets källa flödar än Af nåde ifrån himmelen.

Mig tycks, jag hör den bittra qvida, Den gråt och låt av hwarje man, Hur mången där fick händer wrida, När staden stod i eld och brand, När godsets frälsning war förment Och rop till Herren var för sent.

Som ovan redan antyddes var Pa-li-Majas sista år dystra. Hennes livsverk som lärare var avslutat, det orkade hon inte mera med. Hon bodde i ett sidorum i mågens smedja. Hon fick litet spannmål av kommunen.

År 1882 utgavs en bok ”Folkdikter af Maria Berg eller Pali-Maja” redigerad av Isak Smeds, som benämns som studet, och D:r Oskar Rancken. Pörtom Hembygdförening gav ut en kompletterad nyutgåva år 1983. Denna redigerades av rektor Trygve Erikson.

Pörtom Hembygdsförening reste en minnessten över Pali-Maja den 5 juli 1970 intill Österlandsvägen vid Pali-gårdarna. Eino Ketola, Pörtoms långvariga lärare, höll minnestalet, Eino Ketola var hembygdsföreningens ordförande vid denna tid. Pörtoms blandade kör under ledning av Ingrid Hagman sjöng. Vad de sjöng finns det inte uppgifter om, men man kan förmoda att visan ”När solen tänder sina strålar” stod på programmet. Denna visa troligen skriven av Pali-Maja går under namnet ”Pörtomsången”:

När solen tänder sina strålar med kärlek tänker jag på dig När aftonglansen himlen målar Min tanke då är kvar hos dig.

Sista bilden på Wasa stads brand.

Pali-Maja i Wasa stads brand.

Pali-Maja i Wasa stads brand.

Pali-Maja i Wasa stads brand.

Pali-Maja i Wasa stads brand.

Pali-Maja i Wasa stads brand.

BIBLIOTEK

Nytt nationellt e-bibliotek: Förväntningar och verklighet långt ifrån varandra

Det efterlängtrade rikstäckande e-biblioteket har äntligen öppnat, men det lever inte alls upp till förväntningarna. Utbudet av böcker är mycket begränsat och många språk saknas helt. Det är svårt att logga in och kräver tydligen nätbankskoder varje gång. Tjänsten motsvarar ännu inte alls de möjligheter som de vanliga biblioteken erbjuder.

Brist på böcker och begränsat urval

Det finns bara hundratals böcker i biblioteket, vilket bara motsvarar en liten del av hyllorna i ett riktigt bibliotek. Utbudet av böcker är också mycket begränsat, och det finns bara några tiotal böcker på svenska. Det är förståeligt att många svenskspråkiga kommuner inte är med i projektet, men det gör inte tjänsten rikstäckande.

Användningsproblem och begränsad tillgänglighet

Det är svårt att logga in i e-biblioteket och du behöver bankkoder eller liknande varje gång. Ett bättre alternativ är att ha engångsuppgifter, varefter användaren får automatisk åtkomst. Den enda funktion som lyckas smidigt är presssidan. Det finns flera tidskrifter och dagstidningar tillgängliga, såsom Apu Anna, Seura och många hobbytidningar, såsom TM och MikroBitti. Dagspressen publiceras i Kauppalehti och Landsbygdens framtid. Räckvidden är inte i närheten av Press-läsarens nivå.

Cirka 15 procent av finländarna har inte tillgång till e-biblioteket ens genom att betala. Detta är skamligt

när man talar om rikstäckande service. Självklart är tjänsten kostnadsfri för alla andra.

Brist på ytterligare funktioner

E-biblioteket har inte många av de funktioner som vanliga bibliotek erbjuder. Till exempel får man inget meddelande om att lånetiden tar slut och antalet reservationer är begränsat. Det kan också vara svårt att hitta dina favoritböcker, eftersom alla böcker inte är tillgängliga.

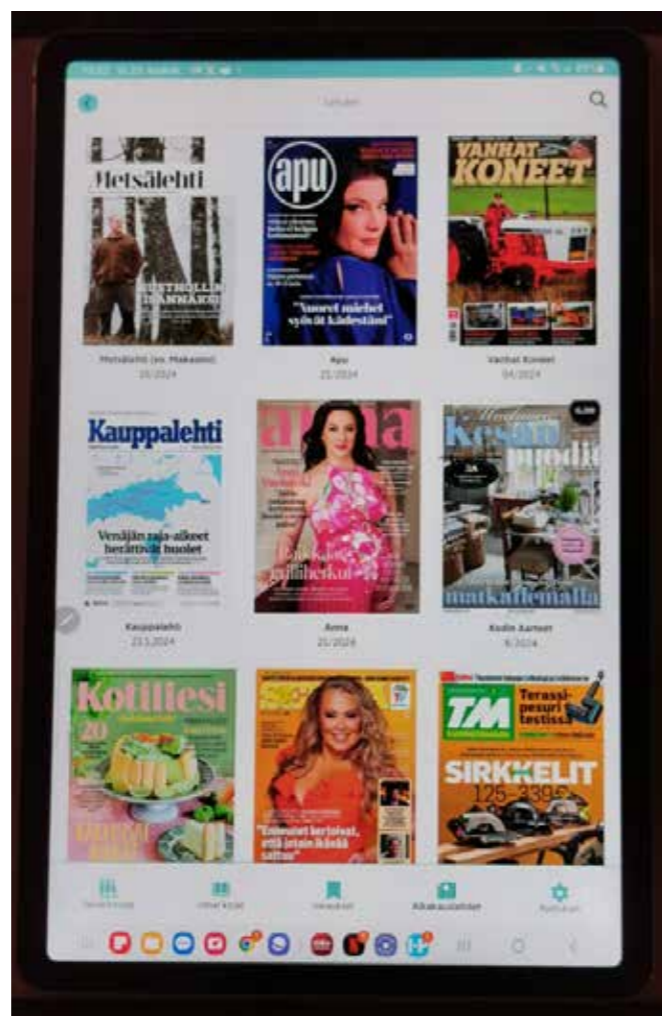
Lånetiden är 2 veckor. Ska vi prova den Archive.org metoden i Finland att lånetiden är en timme, dvs man kan läsa boken när man har tid, och sedan låna den en gång när det är dags? Med en kort lånetid skulle

böcker räcka även med ett begränsat antal böcker.

Det rikstäckande e-biblioteket är en besvikelse. Den lever inte upp till förväntningarna och kan endast användas inom vissa gränser. Förhoppningsvis utvecklas tjänsten i framtiden och bättre motsvarar finländarnas behov. Intrycket är att detta har öppnats helt oavslutat,

Drivkraften bakom e-biblioteket är Nationalbiblioteket i samarbete med de allmänna biblioteken.

Nationalbibliotekets övriga tjänster är i världsklass. Knappast något annat land har så omfattande digitaliserade historiska tidningar och böcker som Finland,



Veckotidningar på finska hittas en hel del



Nationalbiblioteket är en av Finlands viktigaste institutioner. Nationalbibliotekets monumentala byggnad ligger mittemot Helsingfors domkyrka. Och vi kan vara säkra på att Nationalbiblioteket får en fungerande version av E-biblioteket till stånd.



Jordprodukter, kompostjord och legionella-bakterier: varningar och tips



Hemträdgårdsmästare, var försiktiga!

Hantering av jord- och kompostprodukter kan utgöra en hälsorisk eftersom de kan innehålla legionellabakterier. Detta är inget nytt problem – under 2023 identifierades jord som smittkälla i fem fall av legionellos, av totalt 54 fall. Detta väcker frågan: Vad bör vi veta om legionellabakterier, deras historia och behandling?

Legionellabakterier har fått sitt namn efter ett amerikanskt legionärsmöte som hölls 1976. Många deltagare insjuknade i lunginflammation. Efter epidemin hittades bakterier av släktet Legionella i hotellets vattensystem. Legionellabakterier är vanliga i naturliga vatten och jordar och kan orsaka allvarlig sjukdom hos människor, särskilt i vattensystem som duschar, bubbelpooler och kylsystem.

Legionellabakterier sprids via luftvägarna via en inhalerad aerosol. De kan orsaka allvarlig lunginflammation, särskilt hos äldre personer och personer med försvagat immunförsvar. Symtom på lunginflammation kan vara feber, hosta, andfåddhet och bröstsmärtor. Vid misstanke om legionellainducerad lunginflammation är det viktigt att omedelbart söka läkarvård.

Lunginflammation orsakad av legionella behandlas vanligtvis med antibiotika som azitromycin eller levofloxacin. Behandlingens effekt påverkas av patientens allmäntillstånd och eventuella andra sjukdomar. Dessutom är det viktigt att minimera exponeringen för legionellabakterier genom förebyggande åtgärder.

Vid hantering av jord och kompostprodukter bör särskild försiktighet iakttas. Undvik att blåsa upp dem i luften, skydda sår på händerna och använd skyddshandskar. Tvätta händerna noggrant efter hantering och förvara jordpåsar borta från solljus. Efterlevnad av förebyggande åtgärder är nyckeln till att minimera riskerna med legionellabakterier.

Här är de anvisningar som Institutet för

hälsa och välfärd publicerade i våras:

Undvik att blåsa in jord och kompost i luften du andas.
Skydda sår på händer och trasig hud.

Använd skyddshandskar och tvätta händerna noggrant i slutet.

Öppna jordpåsen med öppningen vänd bort från ansiktet.

Fukta kompost eller kompost med lågt vattentryck, till exempel en vattenkanna, om det behövs.

Tvätta från jord- eller kompostmaterialredskap med lågt vattentryck.

Förvara jordpåsar borta från solen, eftersom innertemperaturen på påsen som förvaras i solen är mellan 20°C och 40°C, vilket är idealiskt för legionellabakterier att föröka sig.

Om dammet inte kan minskas på annat sätt, skyddar FFP-2 och FFP-3 nivåskydd mot exponering. Kom ihåg att placera skyddet tätt på ansiktet.
(Källa: bland annat thl.fi)



Amos Rex: Harold Hejazi vald till ordförande för juryn för Generation 2026-utställningen

Kanadensiske konstnären och speldesignern Harold Hejazi har kallats till ordförande för juryn för gruppställningen Generation 2026. För den tvärkonstnärliga utställningen söks verk från många olika konstarter, och Hejazi berikar juryn med sin expertis inom deltagande performancekonst, spelkonst och samhällsligt engagemang med konstnärliga medel. Amos Rex Generation-utställning hålls vart tredje år och visar upp ett brett urval av verk från konstnärer i åldern 15–23 år. Verken väljs till utställningen av en jury utifrån en öppen ansökan. Utlysningen till gruppställningen öppnar den 1 oktober 2024.

Konstnären och speldesignern Harold Hejazi har kallats till ordförande för Generation 2026-juryn. Hejazi tillför juryn mångsidig expertis som konstnär och pedagog som arbetar brett inom

performancekonst, spelutveckling och socialtdeltagande. Hejazi, som är bosatt i Helsingfors, har de senaste åren utforskat användningen av videospel inom teater, och han behandlar frågor relaterade till ras, marginalisering och samtida kulturell mångfald.

– Det är dags för nästa generation konstnärer att stiga fram. Jag ser fram emot verk som konfronterar våra tids sociala och politiska utmaningar. Jag vill se djärva, radikala och innovativa verk som provocerar engagemang och eftertanke, säger Hejazi.

I juryn ingår förutom Hejazi även Amos Rex museichef Kieran Long, assisterande kurator Krista Mamia, kurator för publikarbete Laura Porola, kurator Terhi Tuomi samt två konstnärer från Generation 2023-utställningen, Aino Kontinen och Yoonsik Kim.

Utlysningen är öppen från den 1 oktober till den 31 oktober 2024. Alla de som är födda mellan 2001 och 2009, och som är verksamma i Finland, kan ansöka. Cirka 40 konstnärer kommer att utses. Utställningen söker konstnärer från olika konstområden, inte bara bildkonst, utan även till exempel från scen-, performance- och spelkonst. Generation-triennalen arrangeras för fjärde gången år 2026.

Samtliga Generation 2026-konstnärer erbjuds möjligheten att ansöka om projektunderstöd från Föreningen Konstsamfundet för utställningen.

Bild: Ordförande för Generation 2026-juryn Harold Hejazi i Amos Rex. Bild: Stella Ojala / Amos Rex

Nilla Kjellsdotter och Himmelsgården



Författare Nilla Kjellsdotter Foto: Kajsa Göransson

Nilla Kjellsdotter är en finlandssvensk författare hemma från Oravais som debuterade 2021 med den kritikerrosade romanen "Flickan i Stenparken". Hennes andra roman, "Himmelsgården", publicerades 2023 och är en efterlängtat uppföljare till debuten. Nilla Kjellsdotter är med råge den just nu mest populära finlandssvenska författaren,

Nilla Kjellsdotter skriver på svenska och är utgiven av Norstedts för-lag. Hennes böcker är också översatta till finska (finsk översättare Anna Heroja). De finska böckerna ges ut av Gummerus Kustannus. Kjellsdotters agentur är svenska Grand Agency.

Hennes böcker har hittills sålts i över 245.000 exemplar. Rättigheterna till serien Morden i Österbotten har sålts till Norge, Danmark och Estland.

– Jag har ännu inte hunnit smälta att Mija Wädö faktiskt reser till tre nya länder! I Danmark var det till och med konkurrens om rättigheterna, vilket jag verkligen inte hade förväntat mig, säger författaren Nilla Kjellsdotter.

Den 3.5. berättade Nilla på Facebook om sin dag:

"Dagarna tuffar på. Maj är här, precis som våren och solen. I veckan inledde jag officiellt "ute-kontorssäsongen". Härligt att kunna sitta ute på terrassen och jobba.

För tillfället går mina jobbdagar åt att

skriva på nästa bok. Medvetet har jag försökt att hålla kalendern så clean som möjligt nu under våren, bara för att jag ska kunna koncentrera mig fullt ut på skrivandet. Just nu, just i dag känner jag att orden och texten flyter på, men samtidigt upplever jag alltid skrivprocessen som mycket skör. Fast å andra sidan är det väl så med alla kreativa yrken.

Själv ogillar jag att prata om pågående skrivprojekt, men så mycket kan jag avslöja att jag skriver på del 4 i Mija Wädö-serien. Titeln är fortfarande hemlig, men förhoppningsvis kan jag avslöja den för er inom kort.

Nu är det inte heller länge tills den finska boken, Jo joutuvi yö, släpps. I veckan gick mitt finska förlag ut med ett pressmeddelande inför boksläppet. Måndagen den 27/5 är det dags, då släpps min tredje finska bok. Ser mycket framemot boksläppet!

"Himmelsgården" tar vid där "Flickan i Stenparken" slutade. Polisen Mija Wädö, som pre-cis återvänt till tjänst, får ett nytt fall på sitt bord. En ung flicka har hittats död i skogen, med en vit ros i handen. Det råder inga tvivel om att hon blivit mördad.

"Himmelsgården" är en gripande och spännande thriller med starka karaktärer och en mörk atmosfär. Kjellsdotter har en förmåga att skapa trovärdiga personer och miljöer, och hon väver skickligt ihop spänning med samhällskritik.

Varje författare vet att de första meningarna i en bok bör fånga läsarens uppmärk-

samhet och locka till att läsa mera, Det här är de första meningarna i "Himmelsgården":

"Daggen blänkte i gräset, mossan var fuktig. I den tidiga morgonstunden tog koltrasten ton, och på håll hördes en rävalps skrik. De spröda solstrålarna sökte sig hungrigt ner mellan träden och hade redan börjat värma. Ovanför vattenytan vid stenbrottet dansade dimman och i trädtopparna viskade vinden en förförlisk melodi."

Här är några saker som recensenter har sagt om "Himmelsgården":

- "Det är så in i helskotta bra... Bravo!" - Österbottens Tidning
- "En bladvändare som man inte kan lägga ner." - Vasabladet
- "Klassisk pusseldeckare i egen unik stil." - Vasabladet
- "Den milda österbottniska sommaren med ljusa nätter och varma bad ger ett smått trolskt skimmer över den mordiska atmosfären. Har Nilla Kjellsdotter månat skapat ett nytt finländskt Midsomer?" - Vasabladet
- "En mörk och spännande thriller med ett viktigt budskap." - Hufvudstadsbladet
- "Varje gång jag avslutar en bok av Kjellsdotter vill jag genast lösa mera" - Hufvudstadsbladet
- "En gastkramande deckare" - Allers

Om du är ute efter en fångslande och tankeväckande thriller, är "Himmelsgården" definitivt en bok för dig.

Skippa juicen för viktens skull: Daglig fruktjuice kanske inte är din vän



För många känns ett glas 100% fruktjuice som ett hälsosamt val. Men en ny studie tyder på att daglig konsumtion av fruktjuice kan kopplas till viktökning hos både barn och vuxna.

Forskare har granskat dusintals befintliga studier om fruktjuice och kroppsvikt. Även om resultaten inte var helt avgörande framkom några trender.

Barn och Viktökning: Studien fann en tydlig koppling mellan dagligt intag av fruktjuice och ökat Body Mass Index (BMI) hos barn. Varje ytterligare portion juice per dag kopplades till en något högre BMI-ökning.

Vuxna och Viktökning: För vuxna var bilden mindre tydlig. Studier som inte tog hänsyn till det totala kaloriintaget visade ett samband mellan daglig juice och viktökning. Studier som däremot tog hänsyn till det totala kaloriintaget hittade dock ingen signifikant koppling. Detta tyder på att den potentiella viktökningen kan bero på de extra kalorierna i juice, inte juicen i sig.

Slutsats: Även om mer forskning behövs, bidrar denna studie till växande bevis som tyder på att begränsning av söta drycker, inklusive 100% fruktjuice, kan vara fördelaktigt för viktökning.

Därför kanske inte juice är det bästa valet:

- **Hög Sockerhalt:** Även om det är naturligt socker kan fruktjuice vara ganska koncentrerad. Det betyder att en enda portion kan innehålla en betydande mängd kalorier, vilket kan bidra till viktökning.

- **Saknar Fiber:** Till skillnad från hel frukt saknar juice de mättande fibrerna som hjälper dig att känna dig mätt. Detta kan leda till överkonsumtion av kalorier under dagen.

Så vad ska du göra?

- **Fokusera på Hela Frukten:** Välj hela frukter istället för juice när det är möjligt. Hela frukter ger essentiella vitaminer, mineraler och fibrer, vilket håller dig mättare längre.

- **Begränsa Juiceintaget:** Om du gillar juice, gör det till en tillfällig njutning, inte en daglig vana. Överväg att späda ut den med vatten för att minska sockerhalten.

- **Tänk på Portionsstorlekar:** Var även noga med portionsstorlekarna när det gäller hel frukt.

Kom ihåg: Vatten är alltid det bästa dryckesvalet för hydrering och allmän hälsa.

Källa: JAMA Pediatr 2024 Mar 1;178(3):237-246. Consumption of 100% Fruit Juice and Body Weight in Children and Adults: A Systematic Review and Meta-Analysis. Michelle Nguyen et al

RUSSIA'S UNPROVOKED ATTACK ON UKRAINE

The International Coalition for the Return of Ukrainian Children is Constantly Growing – Olena Zelenska in an Interview with Latin American Media



Ukraine is searching for 19,000 Ukrainian children forcibly taken by the aggressor state of Russia. These are only those whose names have been verified. First Lady of Ukraine Olena Zelenska said this in an interview with journalists from Argentina, Brazil, Colombia, Mexico, Peru, El Salvador and Chile.

The President's wife emphasized that Russia continues to conceal

the information and whereabouts of Ukrainian children. Neither Ukrainian authorities nor international organizations have access to them.

“Only the joint efforts of all free countries can counter Russian arbitrariness against defenseless children. It is encouraging that the International Coalition for the Return of Ukrainian Children is constantly growing. It is important that all countries of the world realize as soon as possible that the rights and protection of Ukrainian children mean the rights and protection of their children as well,” Olena Ze-

lenska said.

She added that the coalition now includes 37 countries. Recently, Argentina joined it.

During the interview, the First Lady also spoke about the work on the implementation of the All-Ukrainian Mental Health Program “How Are You?” and the activities of the Olena Zelenska Foundation.

Licens: Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. Länk: www.president.gov.ua

SPORT

Kalevaspelen i Vasa 27-30.6 2024

Vasa förbereder sig för Kalevaspelen: Karlsplan rustas för tävling

FM-tävlingen i friidrott, Kalevaspelen, kommer att äga rum i Vasa den 27–30 juni 2024 berättas i ett pressmeddelande från staden. Det är ett av Finlands främsta nationella idrottsevenemang, och Vasa stad har redan förberett sig inför evenemanget under flera år.

Kalevaspelen förväntas locka cirka 20 000 besökare till Vasa. Genomförandet av evenemanget kräver ett betydande samarbete från idrottsföreningarna i regionen. Den huvudsakliga arrangören är Vasa Idrottssällskap i samarbete med Palosaaren Urheiluseura, Vaasan Toverit, Vaasan Vasama, Vähänkyrön Viesti och IF Femman. Mika Lehtonen, chef för idrottsverksamheten, säger att Vasa stad har börjat förbereda sig för evenemanget redan för flera år sedan. En av de mest synliga förbättringarna är installationen av en ny resultatavla på Karlsplan, vilken ersatte den gamla förra året.

– Den nya digitala resultatavlan är en LED-skärm på 14,7 x 5,8 meter, där vi utöver resultat även kan visa exempelvis direktsändningar från planen samt reprisar i slow motion. Den gamla tavlan var mekanisk, säger Lehtonen. Under våren kommer ändarna av huvudläktaren på Karlsplan att glassas in, vilket är en betydande förändring.

– Det är ganska kallt på huvudläktaren eftersom den ligger i skuggan. Glasväggarna kommer att minska vinddraget och vinden, förklarar Lehtonen.

Löparbanorna på planen kommer



Kalevaspelen 2018 - 3000 m, Jyväskylä
Från vänster till höger: Sandra Eriksson, Camilla Richardsson, Astrid Snäll, Linnea Harala, Lotta Mäkinen, Emma Hakala, Hilikka Kontro, Pihla Hokkanen, Amanda Virtanen, Oona-Mari Hakulinen, Mona Af Forselles, Janna Hautala.

Bild: Tuomas Vitikainen

Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0

att tvättas och linjerna kommer att målas om. Dessutom kommer mindre reparationer att utföras över hela planen, och gamla el- och datakablar kommer att bytas ut mot nya.

Även utrustningen och redskapen på planen måste vara i gott skick inför tävlingen.

– Vi uppdaterar redskap såsom spjut, kulor, ribbor och ställningar. Efter Kalevaspelen kommer alla som använder planen att kunna dra nytta av de nya redskapen, säger Lehtonen.

Evenemanget kommer att påverka trafiken i hög grad, och tillfälliga trafikregleringar och parkeringsområden har redan planerats under en längre tid. Mer information om detta kommer att tillhandahållas närmare evenemanget.

Kalevaspelen sträcker sig även ut-

anför Karlsplan.

– Gångtävlingarna för både damer och herrar kommer att äga rum på den nya gång- och cykelbanan i den vackra havsnära miljön vid Metviken, säger Lehtonen.

Under Kalevaspelen tävlar både nationella toppidrottare och lovande unga talanger. Tävlingen äger rum mellan Europamästerskapet och de olympiska spelen, så det är möjligt att vi på Karlsplan också kommer att få se finländska medaljörer från friidrotts-EM i Rom. Dessa FM-tävlingar är också en av de sista möjligheterna för idrottarna att uppnå kvalgränsen till de olympiska spelen i Paris.

– Vi hoppas att Vasaborna redan nu markerar Kalevaspelen i sina kalendrar och samlas i stort antal för att följa tävlingarna, säger Lehtonen.

RYSSLANDS SÄREGNA DIPLOMATISKA SPRÅK

Kreml gör narr av sina motståndare

Då spänningarna mellan två länder stiger - som det nu de senaste åren gjort mellan Ryssland och Ukraina och också mellan Ryssland och hela västvärlden - är det vanligt att den anfallande parten gärna förlöjligar sin motpart. Vi har sett exempel på detta. Rysk statlig tv gör sitt bästa för att göra narr av Ukrainas president Volodymyr Zelenskyy och den Ukrainska ledningen.

Zelensky är enligt Kreml en nazist, en narkoman, en clown, en lögnare, en förrädare, en kriminell, en psykopat. Det är viktigt att notera att dessa attacker är falska och grundlösa. Zelensky är en demokratiskt vald ledare som har visat stort mod och beslutsamhet inför rysk aggression. Det ukrainska folket stöder honom överväldigande, och han är allmänt respekterad av världens ledare.

Att han skulle vara nazist är horribelt, Zelensky är jude och en av nazismens grundpelare är ju-dehat. Kremels användning av förnedrande adjektiv mot Zelensky är ett tecken på desperation och svaghet. De kan inte besegra Zelensky på slagfältet, så de tar till personliga attacker i ett försök att misskreditera honom. Dessa attacker kommer dock bara att slå tillbaka

och ytterligare stärka Zelenskyy's beslutsamhet och det ukrainska folkets enhet. Sedan är det nog skäl att notera att Ukrainas president inte är den enda som utsätts för förnedrande och förlöjligande adjektiv. Något nytt fenomen är detta inte. Tysklands ledare är "korvmakare" och USA:s president är senil och dement. Speciellt ordet clown tycks vara populärt i Kreml då någon vågar göra motstånd mot ryska planer på errövningar.

Den 26 november 1939, några dagar före vinterkriget började, publicerade Pravda följande uppseendeväckande artikel om Finlands statsminister Aimo Kaarlo Cajander, här i en översättning publicerad i Hufvudstadsbladet någon dag senare:

»Finlands regering fruktar att framträda inför landets parlament. I stället har statsminister Cajander den 23 november med nöje uppträtt på en konsert. Musiken spelade, statsministern höll ett tal. Finlands borgare måste roas i deras nuvarande trista situation. Cajander bjöd till att roa publiken så gott han kunde.

Han lade i dagen en clowns utomordentliga talanger. Cajander förvandlade konsertstraden till en enkel publiks cirkusare-



Aimo Kaarlo Cajander

na. Lik Pelle Jöns slog han kullerbyttor, pratade nonsens, stod på huvudet, gick runt arenan på händerna. Att börja med släpade han ut på arenan flere ryska tsarers porträtt och bugade sig i stoftet för dessa bilder. Dessa ödmjuka bockningar utförde han med den födde drängens ingrodda underdånighet. Han talade om »den för Finlands väl nitälskande politik, som följts av Alexander I och Alexander II och som godkändes av Finlands hela folk». Därefter ställde sig Pelle Jöns på huvudet och hotade Sovjetunionen med den ena av sina fötter därför att Moskva kantänka hotar Finlands oberoende. Det var sannerligen en majestätisk atti-tyd!

Det är känt att de ryska tsarerna, vare sig de hetete Alexander eller Niko-

laj. på allt sätt kvävde alla det finska folkets försök att vinna självständighet. Den tsaristiska politiken, som gick ut på att förtrycka, underkuva och lamslå folket godtogs endast av den reaktionärt sinnade, kor-rumperade finländska burgeoasi. Cajander et consortes tjänade de ryska tsarerna som trogna lakejer och hovnarrar. När tsarismen störtades under folkets dråpslag, nekade den temporära regeringen att bevilja Finland oberoende. För denna självständighet kämpade bolsjevikerna Lenin och Stalin i samverkan med Finlands folk. Av sovjetregeringen har Finlands folk fått sin självständighet, som Finlands burgeoasi alltid för till torgs och alltjämt spelar ut som handelsvara på imperialismens marknad. Sådana äro fakta.

Cajander tror, att när han slår sina saltomor-taler så råkar världen ur gäng-orna. En löieväckande illusion! Pelle Jöns slår sina kullerbyttor, men fakta stå obevekligen där de stå. Hela denna ömkliga komedi spelas endast därför att man vill slippa att svara på det finska folkets fråga till sin narraktiga, av Intrigörer bestående regering: varför ha Lettland, Estland och Litauen med sovjetregeringen avslutat fördrag som säker-ställa deras oberoende, fred och betryggade arbete, medan den finländska regeringen avbrutit underhandlingarna och förorsakar Finlands folk oro och ängslan? Här kan man icke komma ifrån saken genom bara krumsprång. Cajander slår kullerbyttor, galar som en tupp, skriker : högan sky och bris-ter plötsligt i snyftningar. Han gråter, stönar, siiter sina kläder i stycken, slår omkring sig med en cirkusklovns glosor, strör aska, Inte på sitt eget huvud, utan på Estlands. Lettlands och Litauens ministrars huvuden. Under tårar utropar Cajander: ..Dessa tre livskraftiga baltiska stater, vilka hade att motse en lysande framtid, ha plötsligt förvandlats från självständiga stater till riken, som mer eller mindre äro beroende av Sovjetunionen. Detta har på oss finländare gjort ett förkrossande intryck". Cajander gråter över Estlands, Lettlands och Litauens politiska ledare. De ha visat sig, ser man på, som mycket

Statsministern skymfas grovt av rysk officiös

Otillständigt angrepp i Pravda.

Moskvatidningen Pravda, sovjetregeringens språkrör framom andra, publicerar i sitt gårdagsnummer en skymfaktig artikel utan like i anledning av statsminister Cajanders senaste tal kring förhållandet Finland-Ryssland, en artikel, som i sin utomordentligt groteska utformning utgör en egendomlig replik till statsministerns av vilja till samförstånd präglade anförande. Vi återge

Hufvudstadsbladet den 27.11.1939

kortsynta. Men Pelle Jöns i statsministerns roll, se, han är vittskådande. Han är en politiker, som gått i skola hos den allt förutse-ende Beck, hos den klart seende Moscicki. Må han erfara huru de känna sig till mods, dessa polska Pelle Jönsar, vilka för alltid förlorat sitt engagemang. Snart nog torde Cajander få möjlighet att inse, att det icke är den finländska regeringens marionetter som äro framsynta, utan Estlands, Lettlands och Litauens nuvarande ledare, vilka med Sovjetunionen avslutat pakter, som garantera dessa stater oberoende. Men Cajander och hans anhängare kunna icke undgå att ge Finlands folk det svar som detta allt ivrigare åstundar. Varför har ni, herrar Cajander och edra anhängare, avbrutit förhandlingarna? Folket har icke fordrat detta av eder. Vem har fordrat att förhandlingarna skulle avbrytas? Finlands statsminister slingrar sig som en ål, han gråter och snyf-

tar och torkar tårarna i sitt smutsiga ansikte: Så mycket vi än försökt finna en gemensam bas för våra underhandlingar, ha dessa dock temporärt avbrutits Detta måste beklagas så mycket mera som Finland uppriktigt önskar upprätthålla goda förbindelser med alla sina grannar" Cajander „be-klagar" ! Cajander „har temporärt" avbrutit förhandlingarna! Cajander utgjuter tårar, krokodiltårar. Krokodiltårar sägas vara de mest lögnaktiga, de mest nedriga, de mest vidriga i hela världen Men ännu äckligare, ännu nedrigare, ännu mera lögnaktiga äro de tårar, som Pelle Jöns utgjuter i det han efterapar krokodilen. Det är en avart av en reptil, som saknar skarpa tänder, som saknar krafter, men är full av ett litet rovdjurs illistighet och glupsk-het. Och ändå kommer Cajander och hans handgångna män inte att slippa svara på den fråga, som Finlands folk alltmere hotfullt ställer till dem. då det ser att landet av provokatörer indragas 1 en skamlig och farlig lek. Varför har ni, Cajander och ert ai hang, avbrutit underhandlingarna? Ni äro oberoende (?) endast av Finlands folk, som i själva verket söker sovjetfolkets vänskap. Av vem ären I då beroende? Vems vilja är det ni förverkligar, vems instruktioner fullföljer ni? Och Pelle Jöns i statsministerns ämbete springer oroligt, fegt omkring, låter sina fala blickar irra åt alla håll och svär

vid Gud: ..Finland har icke varit i behov och icke fått instruktioner från andra stater. Vid Gud, det har icke fått sådana!" En klovns eder, med åberopande av Gud! Kvit-tot över „att främmande stater instruktioner" fullföljts har publicerats. Man finner det i den engelska imperialistiska pressens godkännande av Cajanders tal. ..Daily Herald" klappar sin finländska Pelle Jöns vänskapligt på axeln: „du har gjort din sak bra, bästa bror". Kan man då för-våna sig över att Cajander och hans annang icke funnit ..någon gemensam bas" med Sovjets regering? Pelle Jöns slår sina kullerbyttor på den krigiska imperialismens ..allmänna plattform", låter jazzorkestern slamra, låter saxofonen jama, låter cirkusdi rektörens piska vira. Kommer denna poiltiska cirkus att pågå ännu länge? Man måste hoppas: inte alltför länge. Man måste hoppas, att det finska folket mte kommer att tillåta marionetter sådana som Cajander et con-sortes att föra Finlands stats-skepp vidare mot undergångens brant, där Beck och Moscicki lidit skeppsbrott."

Denna texts svenska översättning publicerades i Hufvudstadsbladet den 27 november 1939. I Pravda fanns den alltså den 26 november, för övrigt samma dag som skotten i Mainila avlos-sades, bevisligen för den ryska sidan.

De som vet litet mera är de som läser Wasa Dagblad



HOROSKOP FÖR JUNI 2024

Väduren (21.3–19.4)
 Denna juni är Väduren full av energi och entusiasm. Det är dags att ta tjuren vid hornen – eller grillkorven med tången! Kom dock ihåg att sommaren är en tid för avkoppling, så ge dig själv tillåtelse att bara vara och njuta. Små misstag på grillfesten ger bara mer skratt och bra historier!

Oxen (20.4–20.5)
 Oxar njuter av juni till fullo – särskilt genom att smaka på läckerheter. Oroa dig inte om sommarens glassportioner sträcker ut midjan lite; det viktigaste är att njuta av ögonblicket. Plocka fram de färgglada sommarkläderna och ge andra en anledning att le när du promenerar i stan som en vandrande fruktsallad.

Tvillingarna (21.5–20.6)
 Tvillingarna är sällskapliga och fulla av idéer i juni. Det skulle vara bra om åtminstone hälften av dem genomfördes, men oroa dig inte om de flesta förblir drömmar. Att prova midsommartrollformler med vänner ger säkert skratt och kanske till och med överraskande resultat. Kom ihåg att ibland är spontana idéer de bästa!

Kräftan (21.6–22.7)
 Kräfter spenderar mycket tid vid vattnet i juni, vare sig det är stranden, sjön eller ditt eget badkar. Koppla av och låt sinnet vila. Se dock upp: måsar kan se ditt picknickpaket och attackera som picknicktjuvar. Ha alltid ett extra kex redo – både för dig själv och oväntade gäster.

Lejonet (23.7–22.8)
 Lejonet strålar ikapp med solen i juni. På midsommardansen märker du att du drar till dig blickar, även om du inte ens försöker. Kom dock ihåg solkrämen – en bränd Lejon är inte lika charmig som en gyllene glödande. Sommarens äventyr väntar, så sätt igång!

Jungfrun (23.8–22.9)
 Jungfruar hittar sig själva med att arrangera sommarfester där varje servett är perfekt vikt. Men kom ihåg att slappna av och njuta, även om allt inte går enligt plan. Lite kaos hör sommaren till och ger oförglömliga minnen – och kanske lite fläckiga, men lyckliga skratt.

Vågen (23.9–22.10)
 Vågar balanserar mellan arbete och nöje i juni. Låt inte sommarflirtarna få dig ur balans – eller om de gör det, gör det med stil! Sommarens festivaler och parkpicknickar erbjuder många möjligheter att njuta av livet. Kom ihåg att det bästa tillbehöret är ett leende – och kanske den där solhatten som skyddar mot solsting.

Skorpionen (23.10–21.11)
 Skorpioner är mystiska och magnetiska som alltid i juni. Att ligga på stranden framkallar djupa tankar och kanske några romantiska möten. Undvik dock överdriven analys – sommaren är en tid för lätta tankar. Ge dig själv tillåtelse att leva i stunden och kanske till och med skratta åt dig själv.

Skytten (22.11–21.12)
 Skyttar är äventyrslystna i juni. Packa ryggsäcken och bege dig ut i det okända – även om det okända bara är en glasskiosk i grannbyn. Sommaren är full av möjligheter till nya upplevelser, så var inte rädd för att hoppa på dem. Kom dock ihåg att bra skor är äventyrarens bästa vän.

Stenbocken (22.12–19.1)
 Stenbockar fokuserar på att koppla av och ladda sina batterier i juni. Tillåt dig själv stunder där du bara kan vara och förundras över sommarens skönhet. Trädgårdsarbete, läsning och lugna promenader är precis vad du behöver. Kom ihåg att njuta av de små glädjejämnerna, som morgondagen som glittrar på gräset.

Vattumannen (20.1–18.2)
 Vattumannen är full av kreativitet och galna idéer i juni. Ta till vara på denna tid och låt fantasin flöda. Sommarens DIY-projekt och spontana kvällar med vänner ger glädje och skratt. Kom ihåg att sommaren är den bästa tiden för att vara fånig – ta inte dig själv på för stort allvar.

Fiskarna (19.2–20.3)
 Fiskar är känsliga och romantiska i juni. Ge dig själv tillåtelse att drömma och njuta av sommarens magi. Strandpromenader och stjärnskådning är precis vad du behöver. Kom ihåg att sommarromans är underbara, även om de bara varar för ett ögonblick – varje ögonblick är värdefullt.

Ha en härlig och skrattfylld juni allihop!

HUMOR FÖR ETTHUNDRA ÅR SEDAN

KVINNORS KLÄDSEL

Ingenting klär kvinnan bättre än ingenting.

NERVÖS DAM

En orolig, nervös kvinna, åtföljd av sin man, gick fram till stationsinspektoren vid en liten avsides järnvägsstation och frågade: »IHar tre och femtontåget gå redan?»
 »Ja, för tio minuter sedan», blev svaret.
 »När kommer fyra och tjugutåget?»
 »Det dröjer en god stund.»
 »Och innan doss är det inga tåg alls?»
 »Nej.»
 »Och inte några persontåg?»
 »Nej.»
 »Något godståg då?»
 »Nej, inga tåg alls.» »Är det alldeles säkert?»
 »Ja, absolut säkert!»
 »Då, John, kan vi vi över banan.»

Mrs BROWN

Pastorns fru är på besök hos Mrs Brown och berättar bl.a.:
 - Jag fick nyss brev om att min son fått ett stipendium.
 - Jag är verkligen mycket glad. Jag förstår så väl edra känslor. Jag brukade känna precis på samma sätt, när vår gris fick första pris på lantbruksmötet.

GRATIS TELEGRAM

Mac Carty från Aberdeen är på besök i U. S. A. En dag måste han sända ett telegram till en släkting. Då han på telegrafkonloret frågar om priset meddelar man honom, att avsändarens namn ingenting kostar.
 — Storartat, säger skolten. Jag härstammar från en indianhövding och mitt namn är Jagkommerimorgon

LÅNGSAMT SOM KVÄLLSKYN.

— Ja, sku så gärna kyssa dej, Cissi.
 — Mhm.
 — Sku du bli hemskt arg på mej, om ja sku ge dej en kyss, Cissi?
 — Mnah
 — Får jag ge dej en kyss, Cissi?
 — Jag säger int
 — Betyder de ja eller nej?
 — De säger ja int, Affe!
 — Varför vill du inte säga de då? Får jag kyssa dej eller int?
 — Tänk efter då!
 — Ja får int ge dej en kyss!
 — Nå, tänk nu efter
 — . Nog får ja väl, kyssa dej, Cissi?
 — Nå tänk kvickt, Affe!

TÅL INTE DAGENS LJUS

— Du säger, att han har ett jobb, som inte tål dagens ljus?
 — Jo, han framkallar plåtar hos en fotograf!



TÄNDER

— Farfar! Hur ofta får vi tänder?
 — Tre gånger, de två första gångerna får vi dem gratis, men den tredje gången måste vi själv betala dem.

EFTER EN TEATERFÖRESTÄLLNING.

Herrn: — Min fru, ni var verkligen utomordentlig i rollen! Ööverträffad. Ingen hade kunnat göra den bättre än ni!
 Damen: —Ni smickrar! Egentligen borde

rollen ha spelats av en ung och skön kvinna.
 Herrn: — Ingalunda. Ni har bevisat motsatsen!

SPRÅK

- Sigurd Wetterhoff-Asp och Eino Leinosutto en kväll på König. W.-A. var inne på sitt älsklingsstema om finska språket såsom varande urspråket, och hade just uppläst en av honom på schvungfull tyska författad dikt, behandlande detta ämne. Eino Leino hade suttit som uppmärksam och andaktsfull lyssnare, men när W.-A. kom till sluttiraden »O Land, \vo Loschka heisst Lusikka! begynt skalden kasta hjälpsökande blickar omkring sig.
 - Det finns inte ett enda ord i ett enda språk, som inte kommer från finskan, försäkrade Wetterhoff-Asp.
 — Eino Leino var skeptisk.
 — Männe nu inte ändå.
 — Nämn något.
 — Apotekare, framkastade skalden på måfå.
 — Apotekare, det kommer naturligtvis från aputekijä.
 — Naturligtvis, sade Leino, det måste ju ett barn begripa. Nå men till exempel magasin. - Magasin .
 . . magasin ... Jo, nu har jag det. När finnarna kasta säckarna på varandra, sä ropade: makaa siinä! Därav kominer magasin.
 — Jag ger mig, sade Eino Leino. Skål!

Vad är det här för ett hus?



Förra veckans hus: Hejm

Photo-Sketch

Veckans astronomiska bild:



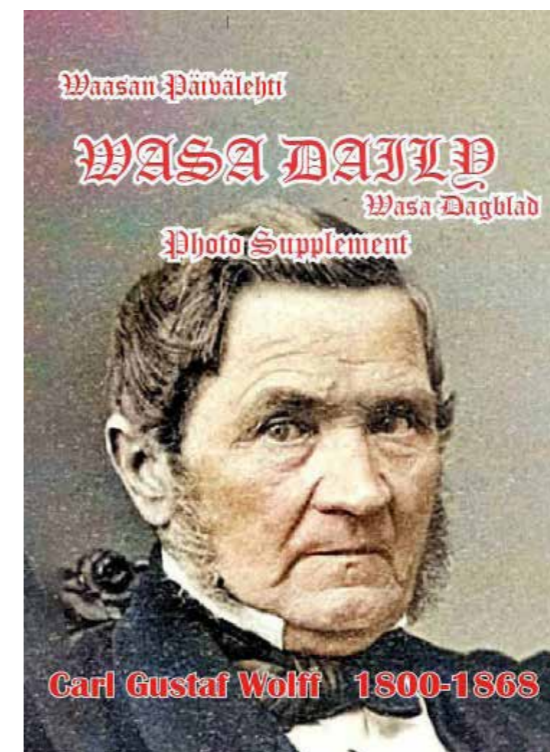
Callisto (cropped).jpg

Bright scars on a darker surface testify to a long history of impacts on Jupiter's moon Callisto in this image of Callisto from NASA's Galileo spacecraft. The picture, taken in May 2001, is the only complete global color image of Callisto obtained by Galileo, which has been orbiting Jupiter since December 1995. Of Jupiter's four largest moons, Callisto orbits farthest from the giant planet. Callisto's surface is uniformly cratered but is not uniform in color or brightness. Scientists believe the brighter areas are mainly ice and the darker areas are highly eroded, ice-poor material.

NASA/JPL/DLR(- German Aerospace Center)

Public domain

Nästa vecka:



Från läsarna

Vi tar väldigt gärna emot inlägg från våra läsare. Kommentarer, historier, minnen, debatt, nyheter från hemorten. Sannolikt koimmer detta att vara den viktigaste delen i denna vår tidning. Men utrymmet är ju begränsat, så skriv gärna rätt så kort! Så sänd gärna inlägg till:

wasadagblad@gmail.com

Annonsera i WD

Det kan ha ett visst PR-värde att vara bland de första som annonserar i denna historiska och hypermodärna dagstidning. Annonserpriset är 6 €/spaltmillimeter. Standardannonser är billigare (25mm hög=140 €, 50 mm = 280 €, 75 mm=400 €. Upprepade annonser = 30% rabatt. Sänd annonser till wasadagblad@gmail.com som jpg, tiff eller png, annonserna förminskas sedan till spaltbredd 46 mm.

Wasa Dagblad
wasadagblad@gmail.com